

“રેખાનાળી ક્રિયા”

યજ્ઞર્થ પરસ્તી દીનને આધીન રહેનારા સાહેબોને
મજ્જયશની ધરમનું દ્રમ્ભાન જાણવાને માટે.

બનાવનાર.

એરવદ જમશેદજી ફરામજી બચાભાઈ રખાદી.

તે નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ ખારોનેટ
સાહેબની રૂસ્તમપુરાની નીશાળના ઝંદ શી
સક તથા દીનબેહ માજ દીયશનીનો કરતા

વસસચ વ્ર અહુરમજ્દ ઉસતાસાચ ક્ષમ્ષિરા હવાનાંમ દા
મનાંમ વસો આપો વસો ઉવરામ્ષિ વશોવોસપ વેહુ અ વર્ગીયર
ક્ષયનેમ અવયનેમ દાયત અક્ષયામનેમ દરવનતેમ વસોક્ષમિ રે
અયાત અસવ અવસોક્ષમિ અયાત દરવામ્ષિ ગતો હવાશતો
નીઅવરેતો હમ સપેનતહે મધનમ ઉરા દામ બયો વરતો અવ
રશો કાયરો

મ્ષિ અહુરમજ્દ તારી આદેશ મુંજળ તારી પેદાયશની
ઉપર યુષ્ઠી વું રાજ બોગવ પાણીમ્ષિ ઉપર તારી આદેશ મુંજળ
ઝાક પાનો ઉપર તારી આદેશ મુંજળ પવીતર મુલવાલી તમામ
નેવામતો ઉપર તારી આદેશ મુંજળ વું રાજ કર આશાને
બલવંત અને હકુમત કરનારા કર અને પાપીમ્ષિને કુરપાસ અ
ને વીના હકુમતના કર.

સુરત અખખાર છાપખાનામાં
નરોત્તમદાસ ગોવીંદરામ છાપખુંડે

સને ૧૮૮૮

“રોઆળની ક્રિયા.”

યજ્ઞ પરસ્તી દીનને આધીન રહેનારા સાહેબોને
મજ્જયશની ધરમતું ફરમાન બાણવાને માટે.

બનાવનાર.

એરવદ જમશેદજી ફરામજી બચાભાઈ રખાદી
તે નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ ખારોનેટ
સાહેબની રસ્તમપુરાની નીશાળના ઝંદ શી
ક્ષક તથા દીનબેહ માજદીયશનીનો કરતાં

વસસચ્ચ અહુરમજ્દ ઉસતાસચ્ચ ક્ષમ્શિરા હવનાંમ દા
મનાંમ વસો આપો વસો ઉવરામ્શિ વસો વોરાપ વોહુ અપચીથર
ક્ષયનેમ અપવનેમ દાયત અક્ષચામનેમ દરવનતેમ વસો ક્ષય રો
અયાત અસવ અવસોક્ષયો અયાત દરવામ્શિ ગતો હમીશતે
નીઝાપરેતો હચ સપેનતહે મઈનયેઉરા દામ બયો વરતો અવ
શો ક્ષયરો

આ અહુરમજ્દ તારી આહેશ મુંજળ તારી પેદાપશોની
ઉપર શુબેયા તું રાજ ભોગવ પાણીઆ ઉપર તારી આહેશ મુંજળ
ઝાડ પાતો ઉપર તારી આહેશ મુંજળ પવીતર મુલવાલી તમામ
નેયામતો ઉપર તારી આહેશ મુંજળ તું રાજ કર અશોને
બલવંત અને હકુમત કરનારા કર અને પાપીઆને દુરગત અ
ને વીના હકુમતના કર.

સુરત અખખાર છાપખાનામાં
નરોતમદાસ ગોવીંદરામ છાપખું છે

સને ૧૮૮૮

દીખાચો.

પાક પત્રીત હરવેશપ આગાહીનો ખાવંદ જે પાવનદેગાર કે
કૃષ્ણે મીનો અને ગેથીની પેદામશની ઉત્પન્નની કરી તેમજ આસ
માન સુગીય, ચંદ્ર, સેતારા જગીન પાણી ઓરવર છતીઆદી રે.શ
નાંઓ અખશીછે. એવો, જે ખાલેક મખલુકનો પાદશાહ કે જની તા
રીકુકોમથી નહીં થમ શકે એવો તે સરદારોનો સરદાર કે શુકર તથા
સેતાયશને લાએકનો હેવાનોને તથા છનશાનોને જીવ અખશી જમા
ન ઉપર આગાદી કીધી તેના ઉપર તથા તેના મેકલેલા પેગમખર
જરતોસતા રહ ઉપર બે શુમાર શુકર કડંછું.

આ લખાણ બહાર પાડવાની એજ મખશાઃ છેકેઆપણા જર
તોસતીઓમાં અકેકની દેખા દેખીથી હરકોમ જરતોસતી શુજરવા
થી આખું વરસ બલકે પેતાની જીદેગાની સુધી કેટલીએકે રીતની
અનીતી ભરેલી કરીઆઓનો રેવાજ પડીઆ છે. અનેહાલમાં એટ
લોતો વધારો થાયો છે કે બેશક બીજી દીનવાલાઓ આપણા પાક
ધરમની હશી કરેછે તે કંઈજ નહીં. પણ આપણા લોકો નીતીને,
મારુગ છોડીને અનીતી ભરેલા રેવાજને વલગી રહેવાથી ગોયા આ
પણે આપણા હાથે આપણા ધરમની હશી કરાવીએ છીએ.

આ નાના પુસતક મધે જરતોસતી દીનનું માણસ શુજરેતો
તેદેની કીરીઆ જે હાલે આપણે કરીએ છીએ તે અવસતામાંથી

મલેચકેનહીં. અને હાલમાં જે ખરચ કરીએ છીએ, તેમાં અને ર
જાએતોનાં લખાણ પ્રમાણે હાલના ખરચમાં ફેર પડે છેકે નહીં આ
ને રેવાએતોના લખાણ મુજબ ગુજરનાર પાછલ શું ખરચ કરેલો
તે ટુંકામાં જણાવ્યું છે.

આપણા ઠાલો ગુજરના પછીની કીરીઆઓ વીશે એવું અ
નુમાન કરે છે કે તે કીરીઆ આપણા પેગંમખર સાહેબના સાવેલા
અવસતા પ્રમાણે કરીએ છીએ પણ બશત કુશતીઆન જરતોસતા
ઓએ જાણવું કે ગુજરનાર માણસની કીરીઆ ચાર દીવસ સીવાય
દસમું, માસીસો, કે વરસી વીશે અવસતામાં કથેજનાતું નથી. પણ
પાછલા વખતના ખનાવેલા પાનંદ લાપામાં જે આફરગાનનો દી
ખાયો છે. તેમાં એક ફકરો જોવામાં આવે છે. તે ઉપરથી આપણા
લોકા ઉપલી કીરીઆ વીશે લઘ દોરીયા છે. પણ તે ફકરા ઉપરથી જ
જુ માલમ પડતું નથી કે દશમું, માસીસો, કે વરસી વીમેરેની કી
રીઆઓ રવાંતને નામે જમ હાલે આપણે કરીએ છીએ તેમ કરના
ને જણાવ્યું નથી. પણ એતો ફરહરની કીરીઆ વીશે ઇશારો છે.
પણ રેવાએતોના લખાણમાં ઉપલી કીરીઆઓ કરવાને ઇશારો જ
લાવેલો છે. તેમાં પણ આજે કેટલો ફેર છે. તે આ પુસ્તકના પાછ
લા ભાગ ઉપર જોવામાં આવશે.

ધરમ અને રશમ એ બેહુ બચે તફાવત છે. કાઠ વખતે રશમ
ની આબથી ગુચવણમાં રહેવું પડે છે કાઠ વખતે એવી રશમોથી જુ
દીનોને હાથ આપણા ધરમની હશી થાય છે. આજ ચારસો વરસ

ઉપર હીંદુસતાનના દાનાવો તથા ઈરાનના હસ્તુરોબચે પરપુરુષ કર
 નામાં આવી હતી. તે દરેક લખાણોનો જોઈને સંગ્રહ કરી, તેને રે
 વાળેનોના નાગ આપી કેટલાંએક પુસ્તક કરીઆ અને તે દરેક પુ
 સતકને જુદે જુદે નામે આજે આલખવામાં આવે છે. તેના અંદર
 કેટલાંએક ખાખડો આપણા ધરમને અનુસરતી છે. અને કેટલીએક
 ખાખડો અનુસરતી નથી. જરતોસતીએને લાજગ છેક જોઈને રેના
 જોનોના લખાણને તુરછઠારવું નહીં. પણ તેમાં જે ખાખડો આપ
 ãા ધરમને અનુસરતી હોય તે ઉપર અમલ કરી જાકો ખાખડો ઉ
 પર મુસતકીમ નહીં રહેવું.

જો ત્રાએનોમાં જણાવયા પરમાણે ખરચ કરેતો ખપી
 અવસર મલી ધણામાં ધણા એકસોથી વધારે રૂપીઆ થાય એમ ન
 થી પણ એક સેંતી અંદર ઘણી સારી રીતે થઈ શકે એમ છે. પણ
 ને લખાણ પરમાણે નકરતાં પઈસાનાસાઓનો મુજ ગરાંબો પોતા
 ની ગુજારી નહીં છતાં કરજ નાણાં કઢાડી ખરચ કરેછે. પછી તે
 કરજે કાઢેલા નાણાં તેઓથી બરો સઘતાં નથી તયારે જી
 વતાઓનીં તેમજ મુઆઓની દુનીઆમાં રૂચવા થાય છે.

“અવાક્ષ પરીમાન જરતોસતી ધરમના આશમાની કલા
 મ મુજબ કરજ કરી દરેક રીતનો ખરચ કરવો એ ગોયા જીવતું
 દોજખ છે.

તેમજ કરજે કઢાડી તે ખીબારા અરો રૂઢ ઉપર બોજા
 મુકવો કે મારા સગાના મરણથી મને આટલો ખરચ થયો અને

આટલું કરજ થાયું. અરે જરતોસતીઓ તમેને લેગ કરજ કરી ખ
રચ કરવાને ઠાણે ફરમાવયું તેનો ગુનાહતું કાગ છે. અને તે કરજ
કાઢેલા નાણામાંથી ખરચ કરવો તે ગુજરનારને પહોંચતો નથી માટે
આપણી ગુંજરા પરમાણેજ આપણી પાસે દોય તેનોજ ખરચ કરવો
કે જઈતે ગુજરનાર રવાનતું ફરેહર પણ તે દુનીઆમાં ચરગરરહે.

સમ્મે અદના તથા આલા જરતોસતીઓને હમારે જણા
વયું જામજે કે આ નાના પુસતકમાં જે બાબતે આવેલી છે તે આગ
લ કટલાએક કાગેલ અંચ કરતાઓને હાથે બુદે બુદે ઠેકાણે લખાયલા
છે. પણ એકંદર રીતે તેનો સામટો હેવાજ જરતોસતીઓને આજુબાટે
બહાર પડોઓ નથી. તેથી કટલાએક દીનદારેએ એવા પુસતકની અ
ગતપ જણુવયાથી એ કાગ મેં મારે સીર બધને કામપણુ રાખરા ની સ
વારતન રાખતાં જે વાજબી ફરમાનજણાયું તે કરી મેં કારશાજની મ
દદથી આ પુસતક જરતોસતીઓની હજુર મોટી ખુશીથી રજુ કરયું છે.

આ પુસતકના પાછલા ભાગમાં રાફે ૪૩થી તે રાફે ૫૬૬
ધી હાલમાં ચાલુ આવેલી રસમ વીંશે કટલાએક પુલાસો કરયો છે. તે
વાંચનારા દાનેશ મંદોએ ખયાનમાં લઈ જે કાંઈ ભુલચુક નજર આ
વેતે મેહેરખાનીની રાફે સેવકને દર ગુજર કરશો.

આ પુસતક રચવામાં કટલાએક પુસતકાની એક
અમયાસી તરીકે મદદ લીધી છે. તેથી આ જાગવાઇએ તે પુગતકો
ખતાવનારનો હમે આભાર માનીએ છીએ

જ. ફ. રખાડી.

स्वेतभान ज्योतिस्त.

મારા મેહેરબાન વાહાલા કાકાજી

શેઠ દોરાબજી ભીખાજી રખાડી જોગ,

તમારા અખંડ ધ્યાન અને ભારે કાલજી વગેરેના, તેમજ અ
ત્યાર સુધીમાં તમે તરફથી મને મલેલો કામતી બખ્શેશોમાં, તેમ
જ તમે દીનદાર 'યજ્ઞદાત્રસ્તી' દીન ઉપર ચુસ્ત રહીને જરતોસ્તી ધ
રમનો ફેલાવો થવાની ધનતેજરી રાખોછો. તેની યાદગારી દાખલ
" રાવાનની કીઆ " નામનું આ નાહતું પ્રસ્તક ભારે શનતોશથી
તમે મુરખીને અરપણ કરવાની રજા લઉં છું તે મેહેરબાની કરી
સ્વીકારશે.

મુરખીજી સાહેબ, હું છું

તમારો નમનતાઇ ભરેલો સેવક, ઐરવદ
જમસેદજી ફરામજી બચાબાઇ રખાડી,

એક દીનથી તે સાત વરસ સુધીનું ખાલક ગુજરે તેની ક્રીયા.

શાયા એતેકાદના જરથોસ્તીઓએ જાણવું જોઈએ કે સદ્દર
કેતાખના ૫૧ માં બાબમાં તેમજ કાંમદીન શાહપુર તથા કામાવો
રાની રેવાએતોમાં તથા વંદીદાદની આડમી પરગરદની શરેહમાં
હરેક છોકરું એક દીનથી તે સાત વરસની વયે સુધીનું ગુજરે તો
તે બચાને દીનની શરહત મુજબ અવલ જાનલ પહેંચાડવું. તે વી
શે વીગતવારે આગલખુલાશેકરીઓ છે. તયાર પછી તે બચાની નધ
વતે ત્રીજે દહાડે શરેસની કાશનુમને એક યજ્ઞશને કરાવવાને રેવા
એતોમાં ફરમાવેલું છે. અને તે સાથે ત્રણ દીવસ એવેશરૂથરેમ જે
હેમાં સરેસનું “આફરગાન” તથા સરેસ બાજ ઈજાવે. તથા તરીજી
રાતરે ઝોશહેન જેહેમાં ચાર બાજ ઈજાવે તેમા પહેલી રસને આ
સતાદ, બીજી મીનો રાંમ, ત્રીજી સરેસ, ચોથી અરદાફરવશની, તે
સાથે આપણને મલી આવે એટલું નસ્તર ઇજાવવું જોઈએ. દશમું,
માસીસો કે વરસી કરવાનું ફરમાવેલું નથી. પણ હાલના જરથો
સ્તીઓ એટલાં બચાનું વરસ દહાડા સુધી જ કરે છે, તે માત્ર અ
કેકની દેખાદેખીએ છે. હવે વીચાર કરોકે ઉપર પ્રમાણે જો બચાને

ખરચ કરીએ તો અવલ મંજલ પહોંચડામણીના મક્કી ધણુમાં ઘણા ૩૮) માં થઈ શકે. પણ દેખાદેખીથી નકામાં ખરચ વધારી બચાંઓનાં અશે રવાનો ઉપર બોલે મુકવામાં આવે છે તે ધણુજ અણુધટતું છે.

હવે જુવો કે થોડાક જરથોસ્તીઓમાં તો એવો રીવાજ છે કે નાધકી વએતું બચું ગુજરેય ત્યારે તેની ઘટતી કીયા ઊપર જણાવ્યા પ્રમાણે કરવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત તે બચાને ગુજરવાને ૧૪ વરસને ત્રણ મહીના થવાથી પાછું નવેસરથી મોઢોટાં માણસની કીયા ખરાખર તેહની કીયા કરવામાં આવે છે. પણ સરીખામ એ દીનનાં ફરમાનથી ઊલટું છે. માટે દરેક જરથોસ્તીઓએ એના અણુધટતા ખરચથી દુર રહેવું વાજબી છે.

ગુજરતી વખતની કીયા.

વંદીદાદ તથા રેવાએતોમાં જણાવે છે કે જ્યારે માણસનો ગુજરવાનો વખત નજદીક આવી પહોંચે. હોય એવી ખાત્રી થાય ત્યારે તેવાં માણસને ધણીજ ધીરજથી પાક કરી, અગત જાગ જીનાં ધોએક્ષાં જમ અને તેમ થોડાં કપડાં પહેરાવી, જમીન ઉપર ચાદર પાંથરીને, તે માણસને મુકે અને તે માણસની જીભાન ઉપર

“અસેમવોહુ” તથા “પતેતના”* શબ્દ આપે તે ભણવાથી તે માણસ ગુજરવા પછી બેહેસ્તની ખુશી ભોગવે, અને બે આદમી કુસ્તી પાઠીઆખ કરી, પેવંદ વલગી “શરોશ ખાજ અશહે” સુધી પઢીને પેવંદ વલગીને બેસે, અને તે જગોએ એક સગ હાજર રાખે, જ્યારે તે માણસના તનમાંથી જીવ જાય છે, તુરત તેને સગદીદ કરાવીને ગુજરનારને માટે એક કત ખતાવવો છે જેને અવસ્તામાં “થરાઈઆ કત” કહે છે; એટલે કે તે ગુજરનારના તન માટે એવી જગા ખતાવવી છે, પગથી તે માથાં સુધી તેમજ આભુઆભુથી તેના આંગ કરતાં વધારે નહીં લેવી. તેમાં તે ગુજરનારના તનને મેલી, બુદ્દેવ દાદની પરગરદ પ, મી નો ફકરો ૬૧-૬૨ માં જણાવ્યા મુજબ તે ગુજરનારનાં તનને બુદ્દા વસતર પહેરાવવાં ધટે; અને તે પહેરાવવામાં એક તરુ પણ કપડું વધારે વાપરવું નહીં, અને જો વધારે વાપરે તો તે વાપરનાર સખશ બેહેસ્તના મકાનથી બેનસીખ રહે છે. ત્યાર પછી તે જગીનની આસપાસ ત્રણ કસ ખેંચી તે ગુજરનારના તનને† સગદીદ કરાવી, તેને માટે તઘઆર કરેલી જમીનમાં મુકવી તે જાર પેવંદ સાથે એલાહેદી બહાર આવી ખાજ મુકી ગોશ લ ઊતારે, અને જો કદાચ લાચારીના સખખથી ગુજરનારની હઈયાતીમાં જાર બેઠી નહોતી અને તે વગર જાર બેસવે ગુજરે તો,

* અગરજો તે મરણ પામનાર શખસે પોતાની હઈયાતીમાં મરવાની અમાઈ પોતથી બનેલા અણબનપણાના ચુનાહુની તોજેશ પોતાને હાથે કરી હોયતો તેના ગુજરવા પછી ઉપલા પાબંદ કલામો પઢવાની જરૂર નથી.

† શાપુર ભરૂચીની રૈવાઅતમાં લખે છે કે સમદીદ કરતી વખતે તાકીદ રાખે કે તેહુવં મોહો કં તથા આંખ નાંખ સડે ખુકું રાખે કે જેથી સગદીદ અરાખર થઈ શકે.

તેને સંજાગવા માટે એક જાડને ઉપર મુજબ બાજ આપી ગુજરે
લાં માણસને અડકાવીને ઉપર જણાવ્યા મુજબ તેને સંજાગાવીને
સગદીદ કરી તેને માટે તઈયાર કરેલી જમીનમાં મુકાવી તે જાડને
પેવંદ સુધાં બહાર બોલાવી બાજ મુકીયાપછી રીમન નહવાડે.

રડવાના ગુનાહ બાબત.

જે માણસ ગુજરીકી હોય તેહેના સગાં વહાલાંઓને તે ઉપ
ર રડવું નહીં* જાઈએ, તેમજ લાંબી મુદત સુધી માહેતમ પણ
નહીં કરવી જાઈએ. માહેતમ કીધાથી ગુનાહ શોવાય બીજું કંઈ
હાશલ થાતું નથી. હરેક માણસના મરણથી દરેક માણસના દીલ
માં કારી ગાહ લાગે છે. તે ગાહને ધીરજ અને સચુરીના એલાજ
થી રૂખવો જાઈએ. તે સીવાય બીજા કંઈ ઉપાય નથી, મોત દરે
ક માણસને છોડતું નથી. પછી શું અદના કે આલા; વખત પુરો થ
યો કે આ દુનીઆથી ચાલતી પકડે છે, તે માટે દરેક જણે મોત ઉ
પર સચુરી અખતીઆર કરવી વાજબ છે, જુવો દુનિઆમાં માણ
સોએ પોતા ઉપર આવતાં દુખ તથા મોહતની શાંમે હીમત રાખ
વા વિશે યજશને નાહ મા હામાં નીચેપ્રમાણે જણાવે છે.

* અરદાબારફનામાં તથા ગવાએતોમાં જણાવે છે કે અમર કોઈ મુલા ઉપર રડેતા તેના આં
સુની નહીં પાઈ એનવદ પુલ આમલ તે ગુજરનારના રવાનને આડે પડે, અને તે નદીનાં પાણી ધણી
મનપાતા બદલો ભરેલાં પાણીમાં તેરવાનગોતા આવેચ અને તે રવાનથી એનવદ પુલ પાર કરી શકાતું નથી.

અવસ્તા.

આગમદેયા, ડુશમહેયા, વીસામદેયા,

માયની.

હું પોહયું છું દુનિઆમાં અને કપ્પલ કરૂં છું રંજ શખ
લીની તથા “ ખુશી છેઉ મોહત ઉપર ”

દરેક માણસોએ વીચાર કરવો જાઈએ કે મોત એટલે શું ?
મોત એટલે આપણા રૂઢતું બદલાવું; માણસનું રૂઢ પરવદેગારની
દરગાહથી જીતરીને માટીની કાયામાં આવી, રહેઠાન કરીયું હતું, તે
મોતની ઈસારતથી પેદા કરનાર આગલ જઈ હતું રહે છે, અને
પોતાના આએ દુનિઆમાં કીધેલાં કાંમોનો હીસાખ આપે છે, અને
તે હીસાખ ચુકવી આપી પોતાને મલેલો બદલો જ બેહેસત છે, તે
યાં જઈ પોતાનો વાસો કરે છે.

પણ જ ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે આ દુનિઆમાં નીતીના
કાંમો કરે છે, તે આ દુનિઆ છોડીઆ પછી તેના પવીત્ર રૂઢની અ
શો સરોશ પાશખાની કરેય, (તેથી દરેક કારીયા સરોશની કાશતુમને
કરવાને રવાએતોમાં ફરમાવેછે) અને તેના કરતુકની ઉરદાર તેનીજ શ
નમુખ આવી તેહેને બેહેદ દોવા કરી બેહેસ્તમાં લેઈ જાય છે, જ્યાહાં
“ બેહમંત અમશાશપંદ ” વીગેરે તે રવાનની મુલાકાત કરી તે રવા

નને. “ મેદીયોજરેમ નામનો ખોરાક ”* બખશવામાં આવેછે. માટે
દરેક માણસે હોરમજદના ફરમાનને માન આપી મોત ઉપર આશીન
થાવું જોઈએ. મોહત ઉપર રડવાથી ગુનાહ શીવાય ખીજી કશું હા
સલ થાતું નથી. જીવો વંદોદાદની પરગદ ૩ જી.

અવસ્તા.

દાતરે, ગેથનાંમ અશતુઅતેનામ, અશાતુમ કુઅ પોખદેમ અધ.
તુ જમો અશાએક્તીમ, આઅદ મરોદ અહોરે મજદાતુ ઇઅદ બા
પેતે નરથ અસોને સપીતમ જરથુસતર, નાઅરે કશય; અપેરે નાઈ
એ કશય, વરેતીગ પતાંમ અજાએદ પાશતું આતુધેહમ હે કેઆતુ
ધેમ જરેજીમ ખરેતે વાયેમ.

માયની.

પુછીઈ પેગમખર જરથોસતે કે એ દાદર તર્ગાંમ ખલકના
પેદા કરનાર અશો અહુરમજદ કે મીનો જમીન, પાયમી, નાજુશ
શાથી છે તયારે અહુરમજદે જવાબ દીધો કે એ સપેતમાંત જરથુ
સત અશો મરદ આ દુનીઆની રાહથી ચાલે ઇઆને પાછો ફરે
(ઈઆને ગુજરે)તેની પુરત અને છોકરાં [તે અસોમરદનું બદન સુ
કાઈ જાએ અથવા ખાખ થઈ જાએ. તયાં સુધી, માહેતમ અને પો

* ગુજરનાર અસો ફરાનને મીનોઈ દુનીઆમાં નહીં મડપણ આવે હોવા હાજીઆલી બખશવામાં
આવે છે.

કાર કરવો] ઇઆને શોગ રાખે લામળી મુદત સુધી તેથી જમીન નાખુશ છે.

રવાનની ગેહે સારી દોખમે લઈ જવા બાબત.

તયારપછી નશાશાલારો કપડાં બદલી હાથે પેવંદ કરી ગેહા ન લઈને તે કશની જમીનથી તાંન કદમ દુર બેસી “શરેશ બાજ” અસહે સુધી પટ્ટી ને એક જોડ મોબેદ કંજ ગોશલ ઉ તારીસાફ કપડાં પેહેરી કુશતી કરી પેવંદ વલગી ગેહેશા રણું પઠવું* શરૂ કરે અને ગેહેશારણું પુરું કરી રેહેવા પછી નશા શાલારો પેલા રવાનને ગેહાંન ઉપર ચગદોદ કરાવી બહાર લાવીને ખીજ ખાંધીઆઓ બહાર પેવંદ કરી બાજ લઈ ઉભા છે; તે શા થે હમજાર થાઇને રવાનનું મોહોડું આગલી તરફ રાખી દુઃખમે લેઈ જાય, કે જ્યાંહ કાલખુદ ખાનારા પક્ષીઓ તેહેની ચાશનો કરી શકે. †

તે રવાનની પછવાડે તે ગુજરનારના બેસીઓ તરફથી કટ લીએક જોડ મોબેદાની તે રવાંન સાથે દખ્ખા આગલ મોકલવા

* ઇજરાનેના રતમાં હાથી તે ઝંઝમાં હા સુધી ૭ હા માથાવાણીના અવસર્તો રવાનની આગલ ગેહુ સારણુ તરીકે પઠવામાં આવે છે પણ તે ગુજરેલા આદમીના કરતાં છવતાં માણસોને નશીયત માંલ લવા જેવું અવશતામાં માલમ પડેછે, પણ વંદીદાદની પરમદ ૧૦૦ જોતાં યુવાઆદમી ઉપરથી ગલીચી છવતાં આદમીઓને ગલીચ કરી છે તે ગલીચી કુર કરવાને ઉપલા અવસર્તો પઠવાને કુરમાવે છે,

† મુવેલા માણસોને દાઢવાને તથા બાલવાને વંદીદાદની ૧ લી પરમદમાં બહુ યુનાહ ભરેલાં જણા વવામાં આવે છે.

માં આવે છે; મોઘેદા બાજુ ધરી તે રસતે જાય છે. પણ જરથોશત
 ઝોઝે જાણવું જાઈએ કે વંદીદાદની પરગદ ટમીના ફકરા ૧૬-
 ૨૧માં જણાવયા મુજબ મુવેલા માણસને લેધ જાય તે રસતે
 થી ખાખી “ હોનવર ” તથા “ કેમના મજદા ” ભણતો ભણતો
 એક [જોડ] આશ્રવનની એકવાર તે રસતેથી જાય અથવાતો એ ફક
 રામાં જણાવેલી શીફતવાલો કુતરો, ચારઆંખવાલો પીલા કાંનવાલો
 સફેદ કુતરાને ઝોછામાં ઝોછા તાંનવાર તે મુવેલાને લેધ ગએલ ર
 સતેથી નહીં ફરે તયાં સુધી તે રસતેથી ખીજાં માણસો આતમ્બ બ
 રસમ વીગરે તે મુવેલાને લેધ ગએલે રસતેથી નહીં જઈ શકાય.

ઉપર જણાવયા પ્રમાણે એક જોડ આશ્રવનની તે રસતે જા
 યતોજ તેની પછવાડે ખીજાઝોઝે જવું જાઈએ, એમ અવસતામાં
 થી ખોંલણું માલમ પડે છે તો તેહેના બદલામાં જાર વલગેલા મો
 ઘેદાતો દુર રહી જાય ને તેની આગમચ જોર વગરના માણસો જા
 ય છે, અને તે પણ ઠવી બેઅદબથી કે જાણે ખુશીની મીજલસમાં
 આવયા હોય તેમ, પણ તેમ ન થવું જાઈએ. રવાંન પછાડી દરેક
 માણસો બેહદીન શું કે મોઘેદ શઉએ પેવદ વલગી બાજુ ધરી બહુ
 ધીરજથી ગંભીર ચહેરે ચાલવું જોઈએ, અને તેમજા તેવોથી નહીં
 બનેતો બાજુ ધરેલી જોડની પછાડી તેઝોએ ઉપલા ફરમાંન મુજ
 બ ચાલવું જાઈએ આજ કેટલાએક ધરમગુરુઓ તેમજ બહેદીનો
 રવાન પછાડી ગાડીમાં બેસીને જાયછે પણ એ શરીઆત દીનના
 ફરમાનથી ઉલટું છે.

રાઆનને કેટલો વખત ઘેરમાં રાખવું

હવે જુવો એજ પરગણમાં જણાવે છે કે, જે માણસ ગુજ રીજાં હોય અને તે શહેરમાં કંઈ આફત જવી કે વરસાદ વરસતો હોય તથા વા વજાડું થાતું હોય તેમજ દીવશે સુરયના કીરણ ઉ પર બધું અંધારું પંચરાઈ ગયલું હોય કે જથી રવાનની ઘટતી કી યા મુજબ અવલ મંજલ પોહ્યાડવાને નહીં બની શકતું હોયતો એજ પરગણના ટમા ફકરામાં જણાવયા મુજબ, જા જમીન સુકી હોયતો, માજદ્યશનાનો અરધા પગ જટલી ઊંદી ખણે, અને જા જમીન નરમ હોયતો અરધા માણસપુર ઊંદી ખણી તે ખણેલી જ ગામાં રાખ, અથવા સુકું મટાડું, પાંથરી, તેમાં તે ગુજરનારના તંને ને દીવશ સુધાંની બે રાત, ત્રણ રાત અથવા મહીનાની દરાજ સુધી તેમાં ગુજરનારનાં તંનેને સુકે, હેવું ચોક્કસ ઉપલા અવસતાથી મા લુમ પડે છે, છતાં આ સુધારાના વખતમાં તો માણસ ગુજર્યું તો તુરત તેહેને અનલમંજલ પોહ્યાડવાની તજવીજ કરશે, પણ કાઈવાર એવી ખોટી ઉતાવલ અને હુજતથી પછવાડે અફશોશ કે રવો પડે છે. માટે જરૂર કરી એવા કામમાં ધીરજ રાખી કામ કર વું, વધારે બહેતર કહેવાય, અને જવારે દુનીઆંથી ઉપલી આફતો દુર થાય તેવારે માજદ્યશનાનો પોલાની બાબુની કઉચતે ગુજરના

રતા તાં તે ઉપલી જગાગાથી ખાદેર કાઢડી દબમે પહોંચાદે, કે જ
માશ ખાનારા પક્ષીઓ તેહેની આશનો કરે.

અગરજો તે આફતો દુર થવા છતાં રવાનને અવલગજલ
પહોંચાડેનો શીકાને લાયક થાએ.

હવે તે રવાનને અવલગજલ પોહોંચાડયા પછી જે અ
માણુશે જોડ થઈ ગયલાં છે તેવો (નશાશાહાર દબમાંગાથી બહ
આવીઆ પછી) ખાજમુકી ગોશલ ઉતારે અને જંદ અવસતા પ

જે ઘરમાં રવાન થયું હોય તે ઘરની જગાવીશે.

હવે જુવો કે એજ પરગરદના ૨-૩ ફકરામાં જણાવે છે
જે ઘરમાં આજમી ગુજરીઈ હોય તે ગુજરનાર આદમીને દુપ
પોહોંચાડયા પછી જે ઘરમાં [એટલે જમાં આજમી ગુજરીઈ
તયાં] માજદીયશાને શારી ખુશખોદાર ચીજ જેવીકે [એમાં જ
ખયા મુજબ] ઉરવાશન (ધચ્છાને મુખડ) અથવા વોહુગઆન [ધઃ
ને શારી તરાંતું ખુશખોદવાલું લાકડું અથવા લોખાંન] અથવા
હુ ઠેરેતિ (ધિઆને અગર) અથવા “હધાન એપન” નામની
ખોદાર ચીજની ધુધ તે ઘરમાં આપવી જાઈએ. *

* એ ચાલ ધણી શારી દેખાય છે કેમકે કેટલાએક શખસો એવા ખરાબ દરદોના મરજી
તના પંજમાં શપડાય છે અને તે દરદોની હવા બીજમે છુસોને ઊડવાનો સલવ રહે છે તેવો
ગુજરનાર આગલ તુરત વેલા આતશ ઉપર શારી ખુશખોદ ખાલવી કે જેથી આતસ અસનચ
વાને ખેચી લઈ સનચઈ હવાનો ફેલાવો કરે છે, તેથીજ આપણા લોકોમાં લુખાન વોગેરેની ધુધ.

હવે જીવોઠે રોજાનની ઉપલી કીયા પુરી કરી રહેવા પછે જા
કીયાઓ વીશે રવાએતોમાં શુ ફરમાવે છે. તેવાર પછે તરણુ દહ
અને તરણુ રાત તે જગોએ ચેરાગ* તથા આતશ રોશન રાખે
ને તરણુ દહાડા તે રવાનને નાંમે શરોશનો ક્ષશનુમને યજ્ઞશની ઈજાવે
શરોશ ખાજ તરણુ દીવશ શુધી ઇજાવે અને રાતે અવેશરૂંદરેમ
માં શરોશનું આફરગાન કરાવે અને ત્રીજી દીવશે તે મરનાર
સેફત આહવા તે મરનારના અતલન ૧૧ સર્ગાવહાલાંઓએ તેની
ફારસ કરી ઘટતી કીયા કરી અવસતા પટે.

૩૫મણું.

આપણુ ધરમ પ્રમાણે અનંજીમન મલી એક દેસ યાદ
ઈળી ધરગતી કીયા કરેતો તે કીરીઆનું કામ ખોદાતાલા વધું
શંદ કરેછે, તેમજ તે વધું અશર કરનારી છે; અને અનંજીમન
આહેલી દુવા અને આજીજી ખોદાતાલા કબુલ કરેછે, એટલા ૨
ઉડમણાની મીજલેશ કરવાનો ધારો પાડેલો છે. જરથોશતીઓ
ફરજ છેક પોતાના સર્ગાવહાલાં યા દોસ્ત આશનાવ આએ દુનીઃ
થી ગુજરી ઉપલી જહાનનો વાસો કરે તેહેને સાડ ખોદાતાલા :

* તરણુ જગોએ આતસ તથા ચેરાગ રોશન રાખવા. તેમાં એક નશાનો કશ કીધો હોએ, નર્મ ૫
જખમાં આગલ તરીજી મરનારના શરોશ ઈજા તથા આતશ અને ચેરાગ રોશન રાખવા જોઈએ
જેથી રવાનને ઘણી આશાનોઅત છે.

૧. આજે જ કરી તે ગુજરનારને તે જહાનમાં સારી જગો મલે
 એવી દોવા તે ગુજરનારની તરફથી તેના દોસત આસનાઓએ આ
 હાવી એ મતલબથી આપણે ઉથમણની મીજલેશ કરીએ છે. આપ
 ણા ધરમ પ્રમાણે કોઈ જરથોસતી ગુજરેય તેનું રવાન ત્રીજી રાતરે
 ખામદાદ વખતે તે જહાન બચત, હવે હાદોખત નુશકનાં અવસતા
 ઉપરથી માલુમ પડે છે. તેથી તે મરનારનાં ખેશ દોસત આસનાવોએ
 તેહેની નઈઅતેત્રીજ દહાડે ઓજીરન ગેહેમાં અવસતા પઢવા અને પ
 તેત કરવી; તેમ કરવાને સાફ આપણે ઉથમણની મીજલસકરીએ છી
 એ અને તે મીજલસનો મોટો ભાગ દરેમેહેર વગેરેની જગોએ બઈ
 ખાંકા ઉપર બેસી વાતો કરે છે; જે ધરગનાં ફરમાનથી ઉલટું છે;
 માટે તે મીજલસમાં જનારાઓને ધટેચકે તયાં જઈ કુસતી પાઘીઆ
 બ કરી નેઆએશ અને પતેત જરૂર કરવી બેઈએ. અલખતાં ઘણાં બેહે
 દીનેને પઢતાં નહી આવડતું હશે તે વાત ખરી છે, પણ આજે કોઈ
 જરથોસતી એવો નહીં હશે કે “ઈઅથાઅહુવેરીઓ અને અશે
 મવોહું” નહીં બણતો હશે તો તેજ ઉપર હું જણાવિય કે આપ
 ણાં ધરમને લગતાં પુસતકોમાં સાફ લખેલું છે કે અવસતા પઢતાં
 નહી આવડે તો કદેક અવસતાને બદલે તેની “ઈઅથા, અશેમ”
 પઢવી તો તે કેમ નહી પઢતા? આપણે ઉઠમણની કોઆમાં બે
 ખુરશેદ મેહેરની નેઆએશ, ઓજીરવન ગેહે, એક સરોશ ઇયસટ
 અને પતેત પઢીએ છીએ તો જે જરથોસતીઓને એ સધલા અવસ
 તા નહીં પઢતાં આવડતા હોએ તો તે સધલા અવસતાને બદલે અ

હુનવરના કલામો પટે તો સધલા ઉપલા અવસતા પઢીઆ ખરોખર છે; જો આપણા સેઆના જરથોસતીઓ પોતાની ઘટતી ફરજ અ દાકરવાની નેમથીજ ગીજલસમાં આવતા હોએ તો તેવોએ કુસતી પા દીઆળ કરી ઉપર જણાવયા પરમાણે ‘અહુનવરના’ કલામો જરૂર પ ઢવા સજવારછે. વલી આપણાં જરથોસતીઓ આતસયેહેરાંમ ઈઆ આદરાંન વગેરેની પવીતર જગોમાં ઊઠમણું કરેછે, તયાં બેહેદીન સા હેગો કુસતી પાદીઆળ કરયા વગર આવીને બેસે છે, તો તે સાહેબો એ જણવું જોઈએ કે ધરમનાં પવીત્ર મકાંનમાં જવું તો તયાં પહે લાં કુસતી પાદીઆળ કરવા તથા ધરમને લગતી ઢાઘ કીરીઆમાં સામેલ થવું તો તે વખતે કુસતી પાદીઆળ કરવા, જેમ કરવાનો આપણા સાહેબોને ગાહાવરો નથી પણ તેમ કરવાની જરૂર છે. વ લી ધણા સાહેબો ઉઠમણા વીગેરેની કીરીઆમાં આવી બેસે છે અ ને ત્યાં કીરીઆ કરતાં વખત લાગે છે તો તેઓ ધણા કંટાલી જાએ છે. પણ તેજ સાહેબો જો કુસતી પાદીઆળ કરી પોતાની ફરજ અ દા કરવા બેસેતો તેવણુને ઢાઈબી પાંટીનો કંટાલો નહીં આવે પણ આર તેવણુને ખંદગી કરવાના સખખથી રાહાત પહેચે.

તીજે દહાડે હોસન ગેહમાં શું કરવું.

તરીજે દહાડે પાછલી રાતે (એટલે હોશન ગેહેમાં) તેની નહ

અતે ચાર બાજુ ઇંબવે તેની વીગત શક્તિ ૧ માં જણાવેલી છે. અ
ને છેલ્લી બાજુ સાથે વસતાર * જટલું* મવસર થાએ તેટલું શીઆવ
ને માટે મોઝેદને આપવું. કે તેને પાક પાણીએ ઘોઈને તે સાથે મે
વો ઇંબવે અને ખની શકેતો ત્રણ દીવશ વંદીદાદ કરાવવા અને
બાજુ-ઈંબવયા પછી તેનાં સગાં વહાલાંઓ જંદ અવસતા પડે.

ચોથે દહાડેની કીચા.

ચોથે દહાડે બાંમદાદમાં “ દહમ વીસપેસાંમતું ” આફર .
ગાંન મરનારની નઘઅતે કરે. અને તયાર પછી ઇજશને બાજુ તથા
સતુમ પઢાવે અને તેજ દીવસે તેનાં સગાં વહાલાં તેનો સોગ મુકી
દીએ.

સરોશ વીશે.

હવે જુવો કે એ તંન દીવસોમાં દરેક કીરીઆ શરોશની
ખશતુગને કરવામાં આવે છે તેનું મુખ્ય કારણ તો એટલું
જ છે કે આ જીહાનથી કુચ કરવા પછી હમેશની મીનોહ જે

ઇરાનમાં જરથોસતીએ એહામની કીજે મુબેદને શીઆવ ઇજવા થકી ૧૮ મજ કપડું આ
ને બ્યારત માટે ૧૨ મજ કપડું આપવામાં આવે છે. તયારે તે મુબેદને તે કપડાંને ઘોઈ પાક કરાને ઇંબ
પાતે રાખે છે એ શીવાય બીજા કશું ઇજવામાં આવતું નથી.

હાનમાં તેહેતું રેહેતું થાય છે, જમ જવા માણસની નેકી પ્રમાણુ તેને જગા મલે છે. જો આ એક અઠવાડીઆની બલક પલની કુની આમાં જો નેકીના કાંમ જહેવાકે, સાચું બોલવું, સાચું વમાશવું, અને સાડ કામ કરવું, મા ખાપ, અને ઉસતાદ, તરફની, જ જ ફરજો આપણા ઉપર લાગુ પાડી છે તે સરવે “ હુમત ” “ હુખત ” “ હુવરસ્ટ ” ના વીચાર મણમાં યાદ રાખી, કામ કરીએતો બેશક તે જહાનમાં સરોશ એક મુરખી તરીકે મદદ કરે છે. તેમજ તે ગુજનારની તાંત દીવસ સુધી “ ચેનવદ પુલ ” તરફ તેહેની પાશખાની કરે છે.

તેમજ જ માણસ ચાહરમણી ખાંમદાકે પાપી કરે છે તેહેને વીજરખ નામનો દેવ દોજખમાં લેઈ જાય છે, તયારે તે રવાંત અતીશય કાલાવાલા કરે છે. પણ તે સરવે ફેકત આ જહાનમાં તે હની હકઆતીના કીધા કરતુક તે જહાનમાં પામે છે.*

બીજા દાખતો જમ એક બચાનો જનમ થાતી વખતે તે બચું ઘણું અશકય બને છે, તયારે તેહને માટે જમ દાઢ વીગરે બી જી ચીજાનો મદદ તરીકે ઉપયોગ કરવો પડે છે તેમજ જ માણસ જીવ વગરનું અશકય બને છે તયારે તેહને પણ તે જહાનમાં મદદ તરીકે ફરેસતાની જરૂર પડે છે તયારે સરોશ તે ઉમેદ પુરો પાડે છે. એટલેમાટે તે ગુજરનારના તણ દીવસ સુધી સરોશની ખશનુમ ને યજશને કરવાને ફરમાવે છે

* બુતો વંદી હાદની પરગરદ ૧૯ ફકરો રજખી ૩૨ સુધી-

હવે જીવો કે શરૈશની કીરીઆ વીશે વંદીદાદની આઠમી
પરગરની શરહેમાં નીચે પ્રમાણે ખુલાશો કરે છે.

હવે જીવો કે સરૈશ કરતી વખતે યજ્ઞશનેના ૮મા હામાં
[રાથવી] ખરેતે નરૈ, નહીં પઢે પણ “ એશમાસય યોયદીમય ”
નું પદ પઢતા એશમ યોએ “ રાથવી ” આતશના પાતરામાં મેલ
વે “ ખરતેનરૈ ” ની માએની હેવી થાયછે કે રાથવી જોતીને
કહે છે કે એ મરદ આ મીઅજદનું ખાતું ખુશીથી હું જે રાથવી છઠી
તેતુહને આપુચ [હેની માએની થાય છે] વાસતે એ તન દંન ગમીના
છે તેથી એ પદ નહીં પઢવું જાઇએ જમક એ તંન દાહદામાં “અ
હમાઈરસય ” તથા “ ફરખામુજખ ” નહીં પઢતા તેહનું પણ એ
જ કારણ છે [અહમારેસય] તે દુવાછે તેગજ [જસમે અઉઅગંહે
મજદ] પઢેય તેમાં પણ આએ પદ “ રામનો ખાસતરે ” એ પઠ
વામાં નથી આવતું તેહેનું કારણ કે એ પદની માએની એવી થા
યય “ રામયજદ રામશનીનો આપનાર એવો અરથ થાય છે ”
કે તેમજ તે મરનારની તરીજી રાતરે “ જોશહેન ગેહેમાં ” મીનો
રામની ખાજ ધરે છે. તેમાં પણ ઉપલા પદ પઢવામા આવતા ન
થી, તેમજ યજ્ઞશનેના ૬૮મા હામા અહમાઈરસય નહીં પદવી
જાઇએ.

આચ દુનીઆમાંથી ગુજરીજનાર આદમી ત્રન
દીવસ સુધી કયાં રહે છે તે વીશે.

જાણવું જોઈએ કે આપણા ઠેટલાએક લોકો એમ સમજે છે કે જો આદમી ગુજરી ગયું અને તેને અવલ મંજલ પોહોઆયું એ ટલે તે રવાન તે મકાનમાંથી ગયું એમ સમજે છે પણ હાદોખત નુથ કની પરગરદ ર જીમાં જણાવે છે કે જો ગરમાં આદમી ગુજરયું હોય તે આદમી પોતાના શરાની જગા* આગલ ત્રન શત સુધી રહે છે

આપણા ધણાએક જરતોસતીઓમાં કોઈ ગુજરી જાએય ત્યારે ઠેટલાએક લોકો બોલેયકે તે રવાન “ ચેનવદ પુલ ” આગલ એક જગા ઉપર નાશું બેશેય, અને જો તે મરનારે પોતાની જાહેગાની માં જીદરવાન કીધું હોયતો તેનાં જીદરવાનનાં ચેહેરાંમનો શીઆવ તેને પેરાવામાં આવે છે. પણ એમ બોલવું ગલત છે. કેમકે જીવ તાંજ માંજીશને જીદરવાન કરવાની તેમજ દરેક દરજ અદા કરવા ની છે, સુવાપછી તેને કરવું ઘટારત નથી. કેમકે જો પોતાની હઈ આતીમાં કીધું હોય તો તેહેના ગુજરવાઆદ તે જહાંનમાં [જે ચીં ફ જસટીશ] “મેહરયજદ” તેનો ઇનશાફ કરોને તે ગુજરનારના તં નને શારી ઇયા નરશી જગાનું બખશવું કરેય, માટે જો જીવતાં કંઈ નહીં કીધું હોય અને ગુજરવા પછી લાખો રૂગીઆનો ખરચ કરી

* ગુજરનારના કાલજુદ આચરની જગા શહુમજ્જો.

ઓ હોયતો તેને કંઈ કામનો નથી; તે ખરચ જ કરે તેહેને પોતાને કાંમનો છે. માટે દરેક જરથોસતીઓએ પોતાની હઈઆતીમાં અહુ રમજદના ફરમાંન મુજબ જ જ આપણા ઉપર ફરજો લાગુ પાડી છે તે દરેક ફરજો અદા કરવી, કે ગુજરવા બાદ તેને કેવી સારી ને સુખની જગા મલે છે. તે વીશે હાદોખત તુશકતો રહી પરગર દમાં નીચે પ્રમાણે ખુલાશો કરે છે.

પુછીજી પેગમખર જરતોસતે દાદારને કે એ પેદાકરનાર અહુ રમજદ આપ કે જ ફાંતી દુનીઆમાં જ ઠોછ માણુશ ગુજરે તેહેનુ રવાંન તે રાતે કહી જગામાં રહે છે.

તયારે અહુરમેઝ્દે જવખ દીધો કે તે ગુજરનાર અશે આ દમીનું રવાંન તેહેના શરાની જગા આગલ એડીને ગાથાવાણી પઢે છે, અને તે રવાંનને એટલીતો ખુશાલી ઉત્પત થાયયકે આય દુની આમાં તેહેને કદીખી દીઠો નહીં હોય હેતો ખુશાલી ખીજી રાતે અ ને તરીજી રાતે જાય છે, અને તરીજી રાતે બામદાદ એટલે હાશમાં મના વખત ઉપર તે રવાંન પોતાના શરાનો જગા આગલથી ખુશ થાઈ " ચેનવદ પુલની " તરફ જાય છે અને ગાથાવાણી પઢી વી ચારેય જ હુ એહેથતનાં બાગમાં પોહેયું, તયાર પછી તે રવાંનને દખણ દશા તરફથી એવો ખુશબોદાર પવન આવેય, તે એટલોટો ખુશબોદાર પવન વાગેય તયારે તે રવાંન બોલેયકે આવો ખુશબો દાર પવન ઠોણના તરફથી આવેય કે ઠોઈ વખત આવો નેક પવ ન ફાંતો દુનિઆમાં નહીં જાયલો આજે આવેય, તયારપછી તે ર

વાંનતા શત્રાખતા ફેલની એક ખુબસુરત છાકરી અને છે, અને તેહેને આપણા લોકો “મેહેશતની ઠેરદાર” કરીને કહે છે, તે ચોરત કદી કામ દહાડે નહીં વીધી હોય તેવી, અને ઘણી ખુબસુરત પંદર વરસ ની ઉગરની અરશની મીશાલેની અને તેનું તંન એવું તો નેક ક જમ દુનીઆની પેદાએશમાં નહીં સાંભલેલી હોય તેવી, ઠેરદાર તે રવાંન આમલ આવે, ત્યારે તે રવાંન તે ઠેરદારને પુછે જ તું કાણ છે ક હાલી મેં કામ દહાડે કેમી નહોતી, ત્યારે તે ઠેરદાર કહેય ક હું તારી છું, તે દુનીઆની અંદર મનશની, ગવશની, કાનશની, થી તેં ઘણા શાસં નેક કામે કીધાં, તેથી માફ તંન ખુબસુરત અને લું છે. અને આ આરાંમ પામેલી જગા તેં શત્રાખની આએશથી કીધા અને તેં શારી હોશની કીધી, અને ઓરવરની જતંન કીધી. અને તેં ગેથી દુનીઆમાં ખેરાત કીધી અને ગાથાવાણીને પઢીઆ, તથા હોરમજદના આતશ. પાંણી, અને અશો મરદના ખાંજમદ કીધી, તેથી હેવા તારા રૂદા ફેલથી તુંને બોજરગ અને અશો રાખું અને ત્યાર પછી તે અશો રવાનને* “અલખરજ” પાહાડની પેલી પારલધ જાય છે [ઈઆને ચેન્વદ પુલની] પેલીપાર લઈ જાય છે [ક જ] ગીનો યજદનો પુત્ર છે. તયાં તે રવાનનો (ચીફ જશતીરા) મેહેરધ જદ ઈનશાફ કરી તેને રોશન મકાનનું બખસવું કરે છે તયાં તે રવાન સાથે અમસાસપંદ વીગેરે બેહુલ ખુશીથી મુલાકાત કરે છે.

* અલખરજને અવસતામાં “હારીઅરજથેતી” કરી જણાવેલું છે અને એ પાહાડના ખુશ હોવાથી એને બહેસતનો પાહાડ પણ કહે છે.

હવે જુવો કે આ દુનિઆમાંથી ગુજરી જતાર આદમી ગુને હગાર હોય છે, તો તેહને ઉપર જણાવયાથી ઉક્તું માલમ પડેછે.

વાંચનારા દાનેશમંદોએ ઉપલી ખીના વાંચીને વાકફ થવું કે હરેક જરતોસતીઓને જીવતાંજ દરેક ફરજ અદા કરવાની ફરમા વેલી છે કે તેનો જીવ જતી વખતે મીનોઈ જહાંનમાં પશતાવું નહીં પડે. ઘણાએક જરતોસતીઓ ગુજરવા પછી હજરો રૂપીઆનો, ખર ચ કરેચ તે કંઈ તે ગરનારને ફાયદો કરતો નથી. જે મરનાર એ પોતાની હમઆતીમાં નેકી ઇઆને બદી કીધી હોય તો તેનો ઈન ચાફ ચાહરેમની ખાંમદાદે થઇ જાયેચ અને તેને શાગી ઇયા નર શી જગા મલે તાર પછો તમો હજરો રૂપીઆ ખરચો તે કામના શું માટે દરેક જરતોસતીઓ એવા અનધટતા ખરચથી અટકાવ કરવો વાજબ છે. જુવો અણધટતી રીતે ખરચ કરવાને, દાદાર અ હોરમઝદે વંદીદાદની પરગરદ પ મી માં મનાઈ કરી છે.

અવસ્તા.

નોએદ જી અહુરે ગજદાડુ ઈઆડુ અંગોઇનાંમ અંઉ અરે તનાંમ પેઈતિ રેચીઆ દેથ,

માયની.

અહુરમઝદે જે ખાજણો માલ મીલકત કાંઈ નાખી દેવા ન

થી આપીઓ [ધ્યાને ઘટતે ઠેકાણે વાપરવા બખશેલો છે કાંઈ બા રેવાટ કરવા બખશેલો નથી.]

માટે આપણા શબ્દે વાંધેનાં જરતોસતીઓને ઘટેચકે પોતા ની દીનતા ઉપલા દુરમાંન મુજબ ચાલી દાદાર હોરમજદે જે કાં ઇ માલ મતા બખથીઓ હોય તેની સંભાલ કરીએ અને ઘટતા અ ને શારા કામમાં વાપરીએ અણુઘટતી રશમેની પછવાડે ખારેવાત નહી કરીએ.

સુવાવડી ઇઆ દસતાનવાળી ઓરત ગુજરે તેની પાછલની કીયા વીશે.

હવે જુવો કે આપના લોકામાં એક એકની દેખાદેખીએ એ વો પણ ચાલ પડયો છે કે, કાઈ ઓરત દસતાંનમાં ઈઆતો સુવાવ ડમાં ગુજરે છે,*તો તેહની કીઆ ઉપર જણાવયા પ્રમાણે કરાવે છે, તયાર પછી તે ગુજરનારને છ મહીના, કે વરસી ઉપર ફરી ન વેસારથી તે ઓરતની નહએતે તેના મરદ સાથે જોડાતું કીરીઆ કામ કરાવે છે. તેમજ જો કાઈ મરદ ગુજરે અને તેની કુ રત દસતાંનમાં ઈઆતો સુવાવડમાં હોય તો તે મરદની કીરીઆ પ ણુ ઉપર મુજબ કરી તે ગુજરનારની છમશી ઈયા વરસી ઉપર તે

* સુવાવડી ઓરતોના કપડાં નાંખી દેવાને બદલે કોકે પહેરવાને નહી, તોપણ સોડિયો હલકાં કામમાં વાપરવાને ફરમાવે છે જુવો વંદીદાદની ૫ મી પરમરદમાં ફકરો પૃષ્ઠ ૫૦ ૬૦

પુરત સાથે નવેશરથી જોડાની કીરીઆ કરાવે છે; તે માતર એક એકની રસાકશીથી ચાલ પડયો છે, બાકી ધરમની કોઈપણ ક્રતાબમાં એવું ફરમાન નથી કે ફરી નવેસરથી કીરીયા કામ કરાવે, તેમજ જોડાનું કીરીઆ કામ કરે. જો કે ફક્ત આ દુનીઆમાં તેહેનો ઈઆતી શુધીનું જ જોડું છે તે વીશે આગલ અવસતાથી જણાવવામાં આવશે માટે ફરેક જરથોસતીઆએ હેવા રેવાજથી દુર રહેવું.

જોડાની રસમ.

વલી કટલાક સૌકામાં એવો પણ રેવાજ છે કે એક મરદ શુજરી ગયલો હોય અને તયાર પછી તેહની ઝોરત શુજરી જાય ત્યારે બી તે ઝોરત સાથે તે મરદનું નવેશરથી જોડાની કીરીઆ આખા વરસની કરી નાહેક શકમાઈના પર્થિશા ખરચી રવાનના નામ ઉપર બોજા શુકવામાં આવે છે એ ઘણું અણધટતું છે.

તેમજ વલી કટલાએકા હેવા પણ વેહેમી છે કે માતી બધરીનું જોડું સાથે લગાડવાથી મીનોઈ જહાનમાંથી એમનું એમ જોડું કાયમ રહે એમ માને છે. પણ શીઆણા જરથોસતીઆ એટલો પણ વીચાર નથી કરતા કે તે જહાનમાંતો માટીકાની કરણી પરમાણુ તેહેને ઈઆને બધરીની કરણી પરમાણુ તેહેને શારીયા નરસી જગા મલે છે, જો તે જીઆનમાં જોડું કાયમજ હોતે તો શું કાઈ પ

જુ દીનની કતાબોમાં તે વીશે એશારો ન જણાવતે પણ તેવુંતો કહ
નથી. બલકે એમતો ચોકશ માલમ પડે છે કે આ દુનીઆમાં તેહ
ની હાલ્યાતી શુધીતુંજ જાડુ છે. બે માથી એક ગુજરવા પછે નહીં,

શીઆણા જરતોસતીઓ તમારે વીચાર કરવો કે શરોશ કર
વાનો વખત ‘હાવન ગેહે’ શોવાય ખીજી ગેહેમાં નથી અને તે ગુજ
રનાર ‘રખીયવનમાં’ ઈઆ તો હરકાઈ ખીજી ગેહેમાં ગુજરેઓ હો
એ તો, તેના સરોસ ખીજી દીવસે થાએ તારે તે ગુજરનારને બે દી
વસ થાએ, તયારે તેની સાથે ખીજના (એટલે જોડાંના) સરોશ ઇ
જવે તો, ફરક પડી જાએ, પેલા ગુજરનારને બે દીવસ અને પેલાને
એક ગણાએ તેજ પરમાણે આખા વરસમાં પેલા ગુજરનારના ‘દસ
સુ’ માસીસો,’ બાજ વરસી વીગેરેની કરીઆમાં ફેર પડે અને પેલા
ની (એટલે જોડાંની) કીરીઆ વાજખી કહેવાએ નહીં.

જીવો આશીરવાદ.

બરાયજની હમ દાશતાંની પ રાસ્ત મનશને પસે ગવેસને બે
શ કરફે વખશરાની “બેહેદીન ફલાંનરા” અંદાજહી પેમાંન બેદાદમ.

માયની.

આ તમારાકુંડુંબની કુમારી બેટીને સરવે ખેસ કુંડુંબ એક

દીલ થઈ સાચી નહાવતે. સાચે બોલવે, અને સાચે કાંમ કરવે સવા
બની વરધોને સાડાં ફાંનાં મરદને એ કનેઆ જીવવાના છેડા સુ
ધી કાલ સાથે આપી.

હવે જીવો કે વરપાશે પણ એજ મુજબ કપુલાવવામાં
આવે છે કે ત્રણે મનશનીથી જીવવાના છેડા સુધી તમેએ કનેઆ
ને પસંદ કીધી [વર જવાબ દીએ] હા મેં જીવવાના છેડા સુધી
પસંદ કીધી.

ઉપલા અવસ્તાથી જરથોસતીઓએ ખાતરી કરી જોડાંનાં
કાંમ કરવાથી પરહેજ રહેવું.

મુવા પુછી જોડાં માત્ર જીવતાતુંજ જણવું કે અદરાએ પરે
ણે તયારથી તે જીવે તયાં સુધી એક સરખા એખલાસથી મલી બે
ટી ચાલે તેતું નાંમ તે જોડાં એ વીશે નીચે તરણ દાખલા આપુંજ

નોશારીવાલા દસતુર રૂસતમજી શોરાખજી વાલી છપાએ
લી ખોરદેહ અવસતા બા માએનીની કતાખને સફે ૫૭૫ માં
જણાવે છે કે “ વરની પાસે કાલ સાથે કપુલ કરાવે કે સાચો મન
સનીથી જીવવાના છેડા લગે તમેએ કનયાને પસંદ કીધી ”

દસતુર એદલજી સંજણાની ખીજવાર ખોરદેહ અવસતા
બા માએનીની કતાખને સફે ૩૭૬ માં જણાવે છે કે ફાંણા વરને
એ કનયા જીવવાના છેડા સુધી કાલ સાથે આપી.

દેશી લગન સંબંધી પસાર થતા નવા ધારાની સાંમે જ
રથોસતીઓ તરફથી તા. ૧૫મી ડીસેમ્બર ૧૮૬૮ને દીને મોટી

બરેલી સભામાં વાંચી સંભલાવેલાં ચોપાનીઆં છખયત્રાં તેને સફે
 પલે દસતુર પેશેતતજી સંજના તથા દસતુર શોરાખજી રસતમજી
 મુલલાં કીરોજનાંએ “ દીન કરદ ” જેતાખમાંથી કહી અભલાવેલા
 મતનો ઈસારો, “ મરદ અને ઝોરતે મહોતનાં દીવશ લગી પોતાની
 કબુલાત મુજબ ખંધાવું જોઈએ.” હવે જીવોઠે એ ચારે દસતુરજી સા
 હેયોનાં બોલવાની શાયેતીથી મુત્તા પછી જોડું લગાડવું ગતત ઠડેચ.

દશમાં વીશે.

હવે જીવો જે દસમાંને દીવસે રવાએતોનાં લખ્યાંણ પ્રમાણે
 શું ખરચ કરવાને ફરમાવેલું છે

દસમાંને દહાડે તે રવાંતની નઘઅતે “ સરોસ તથા અરદાકરૂવ
 શના ” દરૂન અને તે સાથે શીઆવતું કપડું ઇંજવે અને ઈઅજશને
 ફરોખશી, આફરગાંન, શતુમ. તે રવાંતની નઘઅતે પઢાવે એ શીવા
 એ ખીબું કાંઈ ફરમાન નથી.

હવે ઉપર જણાવેલી વ.ગત પરમાણે ખરચ કરતાં રૂપીઆ
 થાએ પણ રવાએતોના ફરમાંનથી ઉલ્લટાં ચાલી જેટલીક હીનદુઓ
 ની ખુરી રસમ પરમાણે કીરીઆ કરે છે.

દસમાંને દીવસે જેમ હીંદુઓ મુત્તાનું ખારમું કરેચ તમારે
 દસ ખાર દોરીઆ પોતાની કીરીઆ કામમાં લાવેચ તેમ આપણાં મા

ખી ગુજરાતની ભેંચે આગળ તે દીવસે કાદવના દસ ખાર દોરીઆ
ગોઠવી તે ઉપર મુખડનાં ટીલાં કરી તે વાસણના ગલાંમાં કાચું મુ
તર વીતાલે છે, અને તે દોરીઆ ઉપર ઢેટલીએક અતનો 'કઠોર' ત
થા 'મેજનો' છું છે મુકે છે. અને એકાદ દોરીઆમાં કાચી "ખીચડા"
અને તેમાં " દક્ષણા " તરીક પાછસા મુકય. હવે એ ઉપર જણાવેલી
રીતોમાં તથા હીંદુઓની ખારમાંની કીરીઆમાં કાંઈ તફાવત નથી.
વલી ઢેટલેક ઠેકાણેતો કાંસકી, તીલી, નાઈ, વેલન, કાતર, સોએ દરી,
રેશમી ઈંજર સારી વગેરે મુકી તે ઉપર સતુમ પઢાવે છે, વાસને
એ ચાલ તમાં ખોટી દીનની હસી કરવા બેગ છે—તેમજ વલી ઢે
ટલેક ઠેકાણે દસમાંને દીવસે મીઠાઈ વગેરે કરાવી શતુગ પઢાવે છે
પણ એ દીને મીઠાઈ કરવી વાજેખ નથી. એ ગમીને દહાડો છે અ
ને મીઠાઈ ખુશીની ચીજ છે. માટે ઉપર જણાવયા પ્રમાણેજ કીરી
આ. કરવી.

હવે જુવો કે દસમાંને દીને રવાએતોનાં લખાણ પ્રમાણે ખ
ચ કરતાં માજદીયસનાનો આજ ઢેટલોક ખચ કરે છે. કે
ઈ માજદીસનાનો એગ કહી શકશે કે દસમાંને દીને જ કીરીઆ કે
રવામાં આવે છે તે ખરહક અને દીનનું ફરમાં છે ના કહી નહીં ?
એ હીંદુઓના ધરમનું ફરમાં છે. અને તેઓની રીત જરથોસતી
ઓએ પકડીને રવાનાં મુખારક દીવસે તેની આરાધના અને તેને
ખુશી કરવાને અદલે આર તે રવાંને પુતપરસ્તી જોવા દેખાવ કે
રા નાખુશ કરે છે.

જુવો જુદદીનોની રસમ પ્રમાંણે ચાલવાથી અને તેવોની આરધણા કરવાથી જરથોસતીઓ મીનોઈ જહાંનમાં બેહેસતના જ ગાથી બેનસીબ રહે છે.

અવસ્તા.

ઈઓ નેરેમ અશુઅનેમ અનીઓ વરેનાઓવા અતીઓ દેશા ઓવા કશીઅધે સેધે દદાઓતે વીદુ આપુધો અઉઅદ હુઅ ખરથવ પરાઓતે અંધદ હુઅ શીઓથના ઉઅરેજયથ બુઅતે પેશો તપુઓ.

માયની.

જ દોઈ અશો [માજદીઅશની દીનનો] જાણી જોઈને પોતા ની આપબુશીથી પારકી દીન ઉપર ઈમાન સધ જાએ ઈઆને જુદ દીનોની રસમ ઉપર ચાલે ઈઆને [માજદીઅસની દીનનો] 'નાં યા, તથા' હલકા સખુન બોલે તે સખસ એવું કામ કરવાથી મર જરજની થાએય.

અવસતા.

જનાને, દાંમે, દેઉઓ, દાતેમ, જનાને નશોશ, દેઝીઓ, દાતે મ, જનાને, પેરીકાંગ, ઈઆંમ ખનાથે તે,

(૨૮)

માયની.

દેવની રસમની પેદાએસને હું તોડશ દેવની આશના નશશ
ને હું મારશ વેહેમી મોરાદના જુતપરસ્તીને હું તોડશ,

અવસતા

ઈઅશયા, વાહુ, મશ, ઈઅજઅંતે, દરઅ, જશયા, પરમતો
એશયા,

માયની.

જા તમે દેવોનો આરાધણા કરશેતો દોજખી થાશે.

ઉપલા અવસતાના ફકરાઓ ઉપગથી સાફ રીતે જાયામાં
આવે છે કે આપણી બધી માજદયશની દીનનાં સધલાં ફરમાનો ત
શોકા યજ્ઞ પરસતી છે. માટે સધલા દીનદાર જરથોસતીઓને સ
ખવાર છે કે પોતાની ખરહક દીનના તરીકાથી કાઢખી રીતનો ઉલ
ટા મારગ પકડે નહીં કેમકે ઉલટો મારગ પકડવાથી યુનાહ સા
ગે છે.

માસીસા વીશે.

હવે જુવો કે રવાંનના માસીસા એટલે તરીસમે રીતે સીરો

જાની કશનુમને 'યજ્ઞશને' ઇંજાની અને ૩૩ દરૂત કરી તે ઉપર મે
વો દરૂત મુકી સીરોજાની જાજ ઈંજાવવી, અને આદરીગાંન, સતુ
મ, પઢાવવું એ શીવાય બીજું કશું દરમાન નથી.

પણ તેથી ઉલટું આપણાં બઈરાંઓ સીરોજાને નામે અ
ધમણ યા મનના 'અપટા' તથા મીઠાઈ વીગેરે કરાવે છે એ સરવે ફે
કટ તેમજ રવાએતોનાં લખાણથી પણ ઉલટું છે પણ જો સાચું પુ
છાવો તો પછસાને સર પોતપોતાને ગમતી સીપારશ કરવા સારૂ યા
તો બેસવા તથા સુવા આવેલી જોરતોનો પાડ વાલવા શોધો કાઢ્યુંય.
ચેહારમ પછી તો "અવસતામાં" ઉપલી કીરીઆ વીશે કાંઈ દરમા
ન નથી લેકીન રવાએતોથીયી ઉલટું છે. તયાર પછી માસીસાને દીને
અરદાદરૂઅશની નઈઅને યજ્ઞશને. જાજ. આદરીગાંન, ફરોખશી, અ
ને સતુમ. પઢાવવું અને જો બની શકેતો શીઆવ ઈંજાવવો. નહીં
તો કાંઈ જરૂર જવું નથી. તેજ પરમાણે 'યજ્ઞશને ફરોખગ્રાનુ' પણ
જાનવુ. તયાર પછી મહીને મહીને તે રવાનનો દહાડો આવે તયારે
જાજ. આદરીગાંન. સતુમ. અને બની શકેતો 'યજ્ઞશને ફરોખશી' પઢા
વવો. જુઓઠે ટેટલાક લોકો અરદીએસત મહીનાની જાજ ઉપર
'હરીસો, દુધપાક, સાંધણાં' વીગેરે બનાવી લોકોને ઘેરઘેર વહે
ચે છે, તેમજ આદર મહીનામાં ફેરી ને બહમન મહીનામાં "ખો
ચડી, પતરેલ, માછલી, શઈતું, વીગેરે" બનાવી તે ઉપર લુગાન
મુકી લોકોને ઘેર વેહે ચેછે જ ધરમનાં ફરામનથી તદન ઉલટું છે.

છમસી વીશે.

છમસીને નામે નકામે ખરચ કરી કમારજે પદસા નાખે
છે જ્યારે માશીશાપર ક્યા વરસો ઉપર શારેજા કરવાનું ફરમાં
ન નહીં તો છમસી ઉપર ક્યાંથી આવયું. જાણે દીનમાં ફરમાવયું
હોય તેમ નાહેક પદસો ખરચી ગરીબો માર્યા જાય છે;

ગાથા ગંબારમાં ગુજરનાર વીશે.

જાણવું જોઈએ કે આપણા લોકામાં હવે રેવાજ પડેલો
છે કે ગાથા ગંબારમાં હરકોઈદન ગુજરેતો તેહનો દરમહીનાનો રો
જ જો પહેલે ગાથે ગુજરેતો દરમહીનાનો રોજ હોરગજદ રોજે ક
રે જો બીજા ગાથા હોયતો બહમનરોજ, તરીજા ગાથા હોય તો અ
રદીએહસત રોજ, ચોઠો ગાથા હોયતો શરેહવર રોજ, પાંચમે ગાથા
હોયતો સાંઘદરોજ, એ પરમાણે દરમહીનામાં રોજ કરેછે, પણ એ
મ નહીં કરવું જોઈએ. એતો ઉલટો રવાનનો કીરીઆ કરવાનો દ
હાડો ગેરવલે જાય છે તેમજ પદસા પણ ખોટા ખરચાય છે. પણ
રવાયતોના લખાણમાં નીચે પરમાણે જણાવે છે;

હરકોઈ માણસ ગાઠના પાંચ દાહાડામાં ગુજરે તેહના ચાર

મની ખામદાદે ‘આક્રગાંન દહમાનની ક્ષશનુમને’ પઢવું બેઈએ તે ગાઠાના દીવસોમાં પઢાય નહીં. પણ પટેટી એટલે (નવા વરસ) ને દહાડે ખામદાદમાં તે રવાનની નમ્યતે ‘દહમાનનું આક્રગાંન’ પઢવું જામ્યે, અને તે રવાનની ‘શીરોજની ક્ષશનુમની’ કીરીયા તે ગુજરે તે દહાડેથી ૩૦ દહાડા ગણીને કરાવે અને તેનો માશીશો ઇઆ દરમહીના રોજ ૧૧ માસ સુધી દરમહીનાને ‘ફરવરદીન રોજ’ ફરે અને તે મરનારની વરસીનો દહાડો આવે (એટલે ગાઠા ગંખા રમાં) ત્યારે તેહની ઉપર જણાવયા પ્રમાણે એટલે માશીશાને દન કીરીઆ જણાવી તે પરમાણે કરવી; અગરજો કોઈ આજમી ગુજર્યું હોય અને તેનો દહાડો માલુમ ન હોય તો તેનો રોજગાર દરમહીનાનો ફરવરદીન રોજ તેહના વરસનો દહાડો જરી રાખવો અગર વરશીખી માલુમ ન હોય તો આદર મહીનાનો ફરવરદીન રોજ તેહના વરસનો દહાડો જરી રાખવો. અગર કોઈ શક્ષ ગુસાફરીમાં ગુજરે અને તેહનું કીરીયા કામ ત્યાં ન થયું હોય અને તેના સગાંવહાણાંને તે દહાડે ખબર ન પડતાં છેક મહીને દહાડે ખબર પડેતો તુરત તેનો નર્ઈએતે તાંન શરૌશ, તાંન વંદીદાદ, સરૌશનું આક્રગાંન અને તેજદન હોશન ગેહેમાં ચાર ખાજ ઇંજવે તેની સાથે વસતર પણ ઈંજવે, ત્યારખાદ ખીજે દીવશે હાવંનગેહમાં તે મરનારનું ચેહારમ કરે અને તેજ દન રૂપીથવન ગેહમાં દશમાની કીરીઆ કરે. અગરજો તે મરનારની ખબર ‘માશીશા’ વીતાં પડી હો

ય તો તેજ દહાડે 'સીરોજની' તથા 'માશીશાની' કીરીઆ કરે; અ
ગરજા વરસી વીતાં તેહની ખચર પડેતો એક દીવસમાંજ ચૈહાર
મ, દશમું, માશીશો, અને વરસીની, કીરીઆ કરાવે તયાર પછી તે
નો દહાડો માલુમ હોય તો તે દહાડો જરી રાખે નહીંતો ઉપર
જણાવયા પ્રમાણે આદર મહીનો ને ફરવરદીન રોજ જરી રાખે.*

વરસીની કીયા.

તયારપછી વરસીને દન કીરીઆ કરવી તે જમ માશીશાની
કીરીઆ જણાવીય તેજ પરમાણે વરસીની પણ કરવી એ શીવાય
ખોજી કચુ ફરમાન અવસતામાં તો શું પણ રવાએતોમાં પણ નથી.

ફરવરદેગાનની કીયા.

તયારપછી ફરવરદીનના ૧૦ દહાડા “ આશતાદ ” રોજથી તે
“ વેહેતોયષ્ટ ” ગાઠા સુધી રવાનની નઈએતે ઈજશને ફરોખશી
બાજ, આફરગાંન, શતુષ પઠાવણું.

ખાણવું જાઈએ કે આપણા જરથોસ્તીઓ ફરવરદેગાનના ઇ

* હીનદુઆના વેદ પરમાણે જે કોઈ હીનદુ ગુણાકરીમાં ગુજરે ને તેનો દહાડો માલુમ ન પડે
તો બાદરના વદ ચઉદમે તેડું શરણ કરવાને જણાવે છે.

આને મુકતાદના દીવશે અણુધટી રીતે ૧૮ દીવસ સુધી કીરીઆ કરે છે, તે અણુધટી રસમો જુદાદીનની સંગતને લીધે રેવાજ પામે લી છે; તે રસમો કાઢાડી નાખવાને બદલે કેટલાએક મતલબી ગાણસો રાંક જરતોસતીઓને ઉલટ પાલટ સમજાવીને ૧૮ દીવસ સુધી નાહોક ફાંફાં મરાવે છે, અને શ કમાઈના પદ્મશા ક મારગે ખર ચવાગાં દાહપણુ શમજે છે, એ વાતનો ખોલલો દાખલો એછે જ આપણા રાહખર અશે જરથોસતના લાવેલા ધરમ પુસતકની શાહદતથી શાફ ઉગાડુ માલુમ પડે છે, કે ફરવદેગાનના દશ દહાદામો અશે. રવાનો આય જહાનમાં આમદરફત કરે છે, તેટલા દહાડા સુધી અશે રવાનોની ઇઆદ કરવી જાઈએ; તે વીશે અવસતામાં નીચે પરમાણુ ખુલાશે કરે છે:—

અવસતા

આદ, અથર, વીચર, નતે, દશ. પરે. ખશફનો,

માયની

અને એ જગો ઉપર આમદરફત કરેા એ દસ દહાડામાં.

ફરવદેગાનના દીવસ દશ છે તે વીશે સધલા દસતુર સાહેબો એ રાહતુમાય માજદીયશની સમાને ફરવદેગાનની દશ દીવસની સામેતીમાં [સરવે દસતુરોએ] એક મલતી રીતે લખાણુ આપયું છે,

તે વાંચનારા સાહેબોને જાણવા સારૂ નીચે ટાંકું છું :—

પુણ્યવાલા દસતુર નોશીરવાનજી અમાસપણ અમાસપ આ શાના ઉપલી સભાને નીચે પરમાણુ લખી આપે છે :—

મુક્તાદના દીવશી ૧૦ અવસતામાં ફરમાવેલા છે તેને વગર સમજવે ૧૮ દીવસ કરી મુક્યા છે અને ૧૮ દીવસ એ કારણ થી થયા જે આપણા પુજારીઓએ જમ દાઢ આપણું પોતીકું પચાડું મુસાફરીથી આવે તેને એસતેકપાલ લેવા જમએય તે પરમાણુ એક દીન આગમય ઈઆને અરશશંગ રોજને દીવસેથી ખાજ આફરીગાંન કરાવતા હતા તયારે ગાથા ૫ મેં દીવસ સુધી ૧૧ દીવસ થયા પછે રોજ ૧લો માહા. ૧લો નરોજ આમ છે તેનું ખાજ આફરીગાંન કરાવતા હતા, રોજ ૩જે રપીથવનનું જશન કરતા હતા, રોજ ૫ મે અશેફરૌહરનો તથા રોજ ૬ ખોરદાદશાલ જશને ખામ તેનું ખાજ આફરીગાંન કરાવતા હતા તે ઉપરથી હાલના અનધડ લોહા ૧૮ દીન મુક્તાદના જાણુય અને તેને શનદ જવું કરી મુકઉય અને ૬થ દીવસના ૧૮ દીવસ કરી મુકીઆય.

સુરતવાલા મરહુમ દસતુર જમશેદજી ખરજારજીએ ઉપલી સભાને લખી આપ્યું ચક્ર :—

*શહે રાસતડ માં જરૂરીસતી આન સભાવાલાઓએ ફરવદયાનની ખાબદમાં છપાવી પરગત કરેલાં ૨ ૩ આંકવાળું પોપાનીઓમાં શહેકુપાપ મેળવી અરશન શાલા તરફથી આપણા રોજીએ ૧૭ ૧૯.

મુકતાદ એટલે ફરવરદેગાનના દીવસ ૧૦ છે તે રોજ ૨૬ મે આસનાદથી તે ગાથા પમાં સુધી રોજ ૧લોને માહા ૧લો ૬ જ દીવસ નવરોજનો છે, તેને આમ લોકો પતિતી કહે છે તે દીવસથી તે રોજ ૬ થો ને માહ ૧લો ઇન્ચાને ખિરિદોદશોલના દીવસ સુધી કાંઈ ફરવરદેગાનના દહાડા નથી.

દસતુર પેસોશનજ બેહરામજ સંખણાએ લખી મોકલ યુય ક ફરવરદેગાનના દીવસ ૬૨ છે.

દસતુર અરદેશર રસતમજ મુલલા ફીરોજના નીચે પરમાણે જણાવે છે.

મુકતાદ દીનના હુકમ મુજબ ૧૦ દીવસ છે. પણ ખુદા મા હુમ કે શા કારણથી ૧૦ દીવસ હજી કીધાય તેથી શેવક દલગીર છે તથા એ દીન ૬૨ મુકતાદને સાંર મોખેદો ઈશતિવાલા તથા હીંદુસથાનવાલા સરવે સાહેબોએ એક મતથી લખ્યું છે હાલે જમાનાના સાહેબોની પોતાની કેતાબમાં લખે છે તથા એ મુકતાદના ૧૦ દીન ખામે વંદીદાની આઠમીપરગરદની સરદેમાંની એજ રી તે દાખલો આપ્યો છે. તથા નેરગંસતાનમાંથી ૧૦ દીન કરવા ફરમાવેલું છે. તથા સ્વપ્નતોમાં તથા જુમશાએમાં તથા બીજા દરેક ફક્તરેમાં મુકતાદ ૧૦ દીનમાં છે.

દસતુર ગંચેરજ એદલજ અગસ્ટ આશાનાએ પોતાનું મ

ત નીચે પ્રમાણે આપયું છે:-

આપણી લક્ષી માજ્ઞીયસની દીનમાં ફરવરદેગાંનના દસ ૬ હાડા અસપંદારમદના આસતાદ રાજથી તે પાંચમાં વહયનોયેશ ગાથાના ૬હાડા સુધી ફરમાવેલું છે.

સુરતવાલા દસતુરજી અસપંદીઆરજી ફરામજી રખા ડીનાએ લખી મોકલેલા પતરમાં નીચે મુજબ જણાવે છે:-

રવાંનો દશ રાતથી વધારે ૬હાડા આએ દુનીઆમાં રહેતાં હોએ એવું અવસતામાં કહેલી હકીકતથી કાંઇખી દીસતું નથી તે જાતો પતેતીને ૬હાડે ખાંમદાદની વખતે આએ દુનીઆ મળેથી જાએ.

નવરૈજ અથવા પતેતીને ૬હાડે અને તેમજ રૈજ ૩ જો ને માહા ૧લો રખાયવન ઇજવાને ૬હાડે તથા રૈજ ૬થો માહા ૧ લો ખોરદાદચાલને ૬હાડે જે કીરીઆ કરવાને દીનની ઠેતાઓમાં લખેલું છે તેતો માત્ર જીવતાંને પોતાની ફરજ અદા કરવાને વા સતે છે. કાંઈ મુજરેલાંને વાસને કીરીઆ કરવાતું નથી.

નોસારીવાલા દસતુરજી જમશેદજી રસતમજી જમાસ્પઆ શાવાલાએ લખી આપેલા પતરમાં ફરવરદેગાંનના ૧૦ ૬હાડા છે એવું સાફ લખી જણાવે છે.

હવે જુઓ કે એ બાકીના સાત દીવસ રોજ ૧લો માહા ૧
લાથી રોજ ૬૪ સુધી જે ક્રીયા અસોદ્રોહરોને નામે કરવામાં આ
વે છે તે આપણા ધરમના દ્રુમનથી ઉત્પત્તિ માલમ પડેછે. તે વીજે
આ પ્રસતકના ૩૪-૩૫-૩૬ માં શિક્ષામાં જણાવેલા દસતુર સાહેબોના
લખાણથી આપણને પુર ટેકા મળે છે, મુકતાદના ૬૪ દીવસ અસો
દ્રોહરો આ દુનીઆમાં રહે છે માટે દરેક જરતોસતીઓએ અસો
દ્રોહરોની આરાધના કેમ કરવી તે વીશે વાંચનારા દાનેસમંદો
માટે પુદ્ગારો કરવાની જરૂર છે.

અસોદ્રોહરોની ખસનુદીનને સારૂ એક જગો સદાધદાર ૫
વીત્ર કરી તે જગાએ ફુલ, અને પવીત્ર પાણી તથા રોશન આતસ,
તે જગા આગલ હરદમ હાજરરાખી તે ઉપર સારી ખસ
બોઈ બાલત્રી અને તેજ પવીત્ર જગા આગલ આદરમાં બાજ સ
ત્તમ દ્રોમથી બગેરે અવસતાનું પઢવું તે અસો દ્રોહરોની યાદ
ખેતાના દીલમાં રાખી તે અણદીક દ્રોહરોને બુજરગ ગણી તેની
યાદ ઉપલી પવીતર જગાએ કરવી વાજખ છે, હવે જુઓ કે અસો
દ્રોહરો એ દ્રવદેગાનના ૬૪ દીવસો રાતદીન આ દુનીઆમાં ખે
તાના ખેસાવંદોના ધરમાં મકાન કરેલ અને તે મકાનમાં ખેતાની
નઈએને બણવું ગણવું આહેથ અને તે ૬૪ દીનમાં ફુલ ફલ પાણી
દરરોજ બાંમદાદમાં તાબું જરી કાએમ રાખવું તે વાશે આપણા
પેગંમખર અસો જરથોસતાના લાવેલા અવસતામાં નીચે મુજબ જ
ણાવે છે.

અવસતા

અહિય, અપાયય, વંશુહીઅનામ, પુરવરનામય. ખવરૂનીઅ
નામ, અસાપુનામય, ફૂઅસનામ, ઇઅસનેમ, ગેરેદ, મહે, વહમેગય,

માયની

(પેગંમખર જરતોસત કહેય કે) હું ખસુસન બેદેતરપાણી અ
ને પરવસી આપનારા ઓરવરોજ ઉપર અસોફ્રોહરોની આરાધના
તથા નીઆઓશ કરું.

દીનકરદ દેતાખમાં એ વીશે નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:-

વરસની આખેરીએ ગાથાના દીવશે શુધાં ફરવદેગાંનનો વ
ખત ખંશુશન શત્રાખકારક લોકોને વાસતે છે માટે આદગાઓએ
તે શધલા વખતમાં પાક ઈઅજદાની પરશતેશ તથા તેહની ભલી
પેદાયશની શેતાયશ ઇઆને વખાન કરવી કાંએકે એ વખતમાં અશે
ઓના ફ્રોહરો [આય હુનીઆમાં] તેઓના ખેશાવદોએ તઈયાર
કરેલા મકાનમાં ધણાખરા એટલાજ વાસતે આવે છે.

ઉપલા અવસતાથી માલમ પડે છે કે અશે રવાનોની આરા
ધના અને ઓઆદત કરતા વખતે પાણી ફલ કુલ મોજુદ રાખવાં
જોઈએ.

હવે જરતોસતીઓએ જણવું કે કુલ, પાણીને એકજ વા

સણુમાં ભરતું નહીં તેમજ અઠક ઉપર તામરીઓ ગોઠવી બેઠેડાં નો આકાર કરવો નહીં. તેમજ આખી શેરડી તથા નાલીએર મુકવાં નહીં ગમેતો નાલીએર ભાંજી સાફ કરી, તથા શેરડીના બુકલા કરી ફૂટ સાથે ઇલાવેતો કાંઈપણ અડચણ નહીં પણ ઉપર જણાવેલી રીતે શેરડો અશો ફરોહરોના પગ તરીકે ગોઠવવી અને તામરીઓ એક એક ઉપર ચઢાવી બેરાં ગોઠવવાં એ દીનના ફરમાનથી ઉત્તરું છે. કાંએકે આપણા પવીતર ધરમમાં જણાવયા પરમાણે એક ચોખ્ખા પાણીથી ભરેલા વાણનાં મોઢોડાં ઉપર ખીજું વાસણ ઢાંકે તે વાસણ ઠોર કાંડા સુધી અંદરથી ચોખ્ખું કરેલું હોય તોજ તે વાસણનું પાણી ચોખ્ખું કહેવાય. આપણા લોકોની ચાલુ આવેલી રસમ પ્રમાણે એક કરશીઓ ઉપર ખીજે કલશીઓ મુકવામાં આવે છે. તે જીપરથી પેલા નીચેના વાણનું પાણી અવાજ એટલે ચોખ્ખું નહીં ગણાય એટલુંજ નહીં પણ તે પાણી ઢાંકાએઆમાં આવેલ તૈથી આપણા ધરમ પરમાણે તે ગારોફરોહરોની ખચતુ દીને માટે નકામું થઈ પડે છે. માટે એક વાસણમાં પાવ પાણી ભરી રાખી તે આગલ કુલ ફલ રાખી એજાંપરસ્તી દીનના હુકમ પરમાણે આતસદાનમે સયોરોજ આતસ ભરી રાખી તે ઉપર સારી ખુશબોદાર કાઠી બાલી અસોફરોહરોની આરાધના કરવી વાજબ છે.

હવે ખીજી આપણામાં ચાલુ આવેલી રસમ પરમાણે જે કાંઈ આદમી ગુજરી જાય અને તેના પેઢેલા વરસમાં એક નવું બેડું જે જમાં બે તરણ તામડીઓ લઈ તેમાં પાણી ભરી એક ઉપર અ

હડાવીને તે સાથે બીજાં પાંચ સાત બેડાં ભરી તેમાં કુલો ખોરી તે પાણી તરણુ તરણુ ચાર ચાર દહાડા સુધી વાસો રહેવા જેવું બને તેનાં આગલ અશોદ્ધરોની આરાધણા કરવી ! અરે જરતોય તીઆ એથીતે અશોદ્ધરો ઉલતાં કમકમે. વાંચનારા દાનેશમાં દોઢે વીચાર કરવો કે આપણને એક દહાડાનું વસીદું પાણી, તે બી વલી વસીદા કલશીઆમાં પીવા ગમે નહીં. તયારેતો કહેશો કે અરે વસીદું પાણી છે. વાશી કલશીઆમાં વાસી પાણી પીને તનકો રસતી બગાડશો.

તયારે તે તરણુ ચાર દીવસનું વસીદું પાણી આપણને પીવા કે વાપરવા ન ગમે તો તે ચાર દહાડાનું ગલીચ પાણી* તેમજ તેના ઉપર કુલો, કરમાઇ ગયલાં, પાણીની તામરીઆ ઉપર જોશું તો રજ વલગેલી, તો વીચાર કરો કે તેવું અશોદ્ધરોને કમ પસંદ પડે. ના કહી નહીં. બધું દીનના દરમાનથી ઉલટું છે.

વલી એ જીપરાંત એક બાજુ બેહુદી ચાલ છે કે કાંઈ ઘેરમાં રવાન ગુજરી જી હોય તો તેના પેહેલા વરસમાં મુકતાદના દીબશે જીપર તે ગુજરનારની બાજુ જુદી કરવી તેમજ વલી ડાયા ડોશાં બધરાંઓ દરતી, હરતી, ચાલતાં, વાંગેરે પાંચ સાત બાજુ જુદી જુદી કરી, તેપણુ વલી તે દરેક બાજો ઘરમાં ઉઘાડી મુકી, દરેક બાજુનું જુદું જુદું લોખાંન મુકીને પછી “ દરેમેહેરમાં ” ઈજવા મેલે છે. અરે વેહેમી બધરાંઓ કાંઈ એવા નકામા ઠંઠેલા બાધ રાવ

* જુલો : વદાહદના કુ પરચરેમાં પાણીને ગલીચાયા કુર રાખી હ મેશાં સવજ રાખવાને કરમાવેછે

દીન મેનતકરી, માટીડાનાશકમાઇનાં પઈશા ખરચી હારમારથાવોછો.

અરે બાઇઓ જ્યારે બાજનું લોળાંન તમે મુકી ચુકા એટલે ફરીથી તે ઈભય ઢગ માટે બાઇસાહેબો તે બાજનું લુપ્તાન ન મુકતાં “ દરેમેદરમાં ” ઇબતવા મોકલવી વાજબ છે *

હવે ઉપર જણાવયા પ્રમાણે બાણે રવાનો જુદા જુદા આવતા હોય, એમ જુદી જુદી બાજો કરે છે. અરે જરતોસતીઓ તમારે બાણું બેઠાએ ઠેક ધરમના ફરમાંન મુજબ દરેક જરતોસતીઓ એ જીવતાં જુદા બાણું વાજબ છે. પણ અશો ફરોહરોતો ચાર દરન, તથા સારી ખોશબાઇમાં બલો પાદશાહ “ ગઈઓમરદથી ” તે “ રસતા ખેજના ” વખતમાં “ શોશીઓશ ” પેદા થાશે. તથા સુધીના અશોફરોહરો તે ચાર દરનની ઇઆદમાં શામેલ થાય છે. ત્યારે જુદી જુદી બાજો કરી નકામાં કાંય પછસા ગુમાવો છો.

જુવો પાંઝંદ ફકરો.

અયો. કરદીહા, ચેહારમ, દહમ, શીરોજ, શાક્ષરોજ, અજ મઈઓ મરદ, અંનદા શોશીઓશ, અદર યાદ બાદ હસતાંન બુદાન બેદાન બદાન અબદાન આદહીઓજદહી, દહમ નરનારી અવરના એ પુરનાય હરેક અવર ઈન જમીન પચેરી બેહેદીની ગુદારાં-સુદસત હમા ફરવશે અશવાન એદર યાદ બાદ.

* જે શહેરમાં બાજ ઈજતાર મેબેદ નહી મલો શકે તે નાચારે તે બાજનું લુપ્તાન મુકવું એ ઇબત, પણ જાંહુ ઈજતાર મેબેદ મર્સીશકે, તથાંહુ બાજનું લુપ્તાન મુકવું વાજબ નથી.

તરબુમો.

ચાર દહાડાના દશ દહાડાના મહીના તથા વરસી લગેના ગઈઓમરદથી તે શોશીઓશ લગીના [આએ દોરની શરૂથી તે આ દોરની આખર સુધીના] જ્યો હઈઆત છે. જ્યો થઇ ગયા જ્યો થવાના છે. જ્યો જનમયાં જ્યો જનમવાના છે. જ્યો સવદેશને લગતાં અને જ્યો પરદેશને લગતાં છે જે નીરદોશ મરદો, ઓરતો, ઉમરે પુગેલા અથવા ઉમરે નહીં પુગેલાં, એવા હરકાઈ કે જ્યો ભલાં અને ભલી દીનવાલા ગુજરેલા છે. તે સરવે ગઈઓમરદથી તે શોશીઓશ લગીના અશોક્રોહરો આ જગોએ ઇઆદમાં શામેલ થાવ.

આ ઉપલા ફકરા ઉપરથી સાફ ખોલે ખોલું જણાએ છે કે ચાર દહાડાના દશ દહાડાના મહીનાના વરસી સુધીના વગેરે તમામ અશોઓના ફરોહરો, કુલ આલમના ફરોહરો આ જગોએ યાદમાં શામેલ થાવ.

એ ઉપલા ફકરાની મતલબ કેટલાકો એવી સમજવા માગે છે કે રવાનતું દશમું માસીશો અને વરસી કરવાને ઉપલા ફકરામાં જણાવે છે.

પણ વાંચનારા-દાનેશમંદો ઉપર જણાવેલો ફકરો તેના તરબુમાં સાથે વાંચી જાશેતો માલુમ પડશે કે એમાંથી ફરોહરોની આરંધણા સીવાય દશમું, માસીશો કે વરસી કરવાને રવાનના બાબ

માં કાઠં પણુ ઇશારો જનાશે નહીં.

જરતોસતી તોલામાં ચાલુ આવેલી રસમ વીશે કેટલોએક ખુ
લાશો વાચનાર સાહેબો માટે ફરવાની જરૂર છે તે વીશે.

આપણા લોકોમાં ચાલુ આવેલી રસમ પરમાણુ લાશને અવલ
મજલ લઈ જનારા નશાશાલારોને નવી ગેહાન અને નવાં કપડાં પે
હરાવેછે. (જણે શાદી રામરાનીના કામમાં આવયા હોય તેમ) તે
ઓને નવાં કપડાં પેહેરાવવાનું ધરમમાં ફરમાવેલું નથી. તે વીશે
આ પુસતકને સફે કબજામાં જે ખાખડ આવીછે કે ગુજરનારના તંનને
વસતર કહેવાં પહેરાવવાં ધટે અને જો તે ફરમાનથી ઉલ્લતા ચાલેતો
તેને શું શીક્ષા થાય છે, તે જણાવેલી છે. તેજ પરમાણુ નશાશાલારો
ને નવાં કપડાં પેહેરાવવામાં તેટલીજ શીક્ષા તે પેહેરાવનાર સખશ
ને થાય છે. માટે નશાશાલારોને તેઓના અનજીમન તરફના આપે
લાં અગાઉના પહેરેલાં કપડાં પેહેરે તો કાંઈ અડચણ જીવું નથી,
અને જો તે ગુજરનારના ખેશીઓએ તેવોને કપડાં આપવાની ખા
એશ હોયતો જીના ધસાયલા કપડાં કે ફરીથી કાઢના વપરાશમાં
નહીં આવે, તેવાં આપવા સજવાર છે, નશાશાલારોને નવાં કપડા
આપનાથી, તે મરનારનું રવાન બેહેસતમાં જાય એમ નથી અને
જે તેઓને નવાં કપડાં નહીં આપે તે દોષખમાં જાય એમ નથી તે મ

રનાર તો તેના આ દુનીઆમાં કીધેલા કરતુક પરમાણુ તેણે તે જહાં
નમાં જગા મલે છે—તે વાંશે આ પુસતકને સદે ૧૭ થી તે ૨૧ માં
સુધી વાચવાથી માલમ પડશે.

તેમજ ગુજરાતી પુઠે થાતા ખરચના આંકડામાં એક ભા
રી રકમનો વધારો થાય છે અને તે રકમ સારે મારગે ન ખરચાતા
ખરાખ મારગે ખરચાય છે—માટે એવા ધરમ વીરુધ્ધ ક્રીશીઆરી બ
રેલા રેવાજનો અટકાવ કરવો જરૂર છે.

આપણા લોકોમાં જરે કાંઈ ગુજરી જાય છે. તારે તેના ધર
ના માણસો દશ દીવસ પસઠે એક મહીનો સુધી પાથરણું રાખી તે
ગરનારને નામે માહેતમ કરે છે. અને તે માહેતમ કરવાથી તે ગુ
જરાત રવાનને મીનોઈ જહાંનમાં કટલુ દુખ વેઠવું પડે છે—
તે આ પુસતકને સદે ૪થી તે ૭મા સુધી જોવાથી માલમ પડશે
એ પાથરણાની આલ હીંદુઓની છે. તેઓમાં એવો રેવાજ છે કે
જે માણસ ગુજરે તેના ઘેર આગલ માટીડા બધરાંઓ. રૂદન કરેછે
તેમજ તે ગરનારને પાંચ સાત કે દશ દન થઇ ગયા હોય, ને તેનાં
સગાંવાહલાંઓને દેશાવરમાં ખખર થાય, અને તેનાથી જો ગરનાર
ને ખારણે આવવાને બની શકેતો તુરત આવી મહોલાને નાકેથી પે
ક મુકેતો તે ગરનારને આંગણે આવે અને તેની સાથે તેના ગરના

માણસી પણ રૂદન કરવા લાગે છે. તોપણ આજ એ રશમ ઠેટલા એક ઠેલવાયલા હીંદુઓ તરફથી નાપુદ થતી જાય છે. તો આપણા લોકો એવી બેહુદી ચાલ શાને માટે નાપુદ નહીં કરતા.

ગેહેસારી રહેવા પછી રવાનને અવલ મંજલ પહેંચાડવાની કીરીઆ થાય છે આપણા ધરમના જણાવવા પરમાણે એક જાડ “ સરૌશ ખાજ ” ધરી પેવંદ વલગી લાશને ઠેકાણે પાડવાની જગા સુધી તે લાશની પછાડી જાય. એમ અમોએ સફા ૭, ૮માં જણાવ્યું છે.

પાયદશે મોટા દેખાવ કરવા. તેમજ મોટા દેખાવ કરવા થ કી મોબેદોની ૧૦-૧૨ ઠે ૧૫ જાર બોલાવી તેને દામ આપી, તે ગુજરેલાંની લાશની પછાડી મોકલે છે.

પણ આપણા ધરમમાં એકથી વધુ જોડ મોકલવાને દરમાન જણાતું નથી જમ વધારે માણસ પાયદશે જાય તેમાં કાંઈ મનાઈ પણ નથી. પણ તે આ પુસતકના સફા ૮માં જણાવ્યા પરમાણે અમલ કરવો જોઈએ.

મરનારની પુઠે તેના સગા વહાલાં ઇયાતો તેના દોસત આશ નાંવો તે મરનારને છેલ્લું માન આપવાને ખાતર જાય તો તેમાં કાંઈ મનાઈ નથી. તેજ પરમાણે મોબેદો મરનારની તરફના માનને લીધે જાય તો તે વાજખી કહેવાય. પણ જો તેઓ પોતાના મહેનત ના પઈસા લેવાની લાલચથી જાય તેમાં ઠેટલાએક વચલે વાંગેતા મરોજ જરતોસતીઓ ખરચથી ખરાગ થાય છે—એ આણપટતું છે.

ખાકી મરનારની પુઠે ઘણા લોકો પાયદેશે બપ તેથી કાંઈ તે ને પુનય લાગતું નથી. તેમ ધરમમાં કાંઈ ફરમાવયું પણ નથી. પણ ઘણા લોકોના જવાથી મરનારની લાયકી આલમમાં જહેર થાય છે.

હમો આ પુસતકના સફા ૬-૧૦માં જણાવયું છે કે રવાન ને આશ્ત સમાવી અવલ મંજલ પહોંચાડવું, તેમાં જરતોસતી ધરમની એક ઉતમ ક્ષીલસુક્ષ્મ સચવાયલી છે.

કોઈ માણસ લાંબા દીવસ સુધી ખીમારી લોગતી મરણ પામે છે અને કોઈ અકસમાતથી હયાતો જાણી જોઈને આપધાત ક રવાથી જાણ ખોય છે. હવે જુઓ કે વંદીદાની ૭મી પરગરફમાં લાંબા દીવસની માંદગી લોગતી મરણ પામે છે તેને તુરત “નશય” ગમતો કરે છે. પણ જો કોઈ અકસમાતથી મરે છે. તેને એજ પરગરફના જણાવયા પરમાણે “ નશય ” લાગુ પડી શકતો નથી. તેથી તેને ગેઢે ખડલાય તાંહાં સુધી અડકવાને મનાઇ નથી. તેથી જમ અને તેમ તેટલા ટુંકા વખતમાં લાશને ઠેકાણે પાડવાની ઉતાવલ ન કરતાં [જમ આપણા લોકો સાધારણ રીતે કહે છે કે અકસ માત મરણ પામવાથી કટલોક વખત સુધી તેમા જીવ રહે છે]. તેને જીવાડવાની તજવીજ કરવો જોઈએ.

ખશુશ કરી કોઈ વખત એવો માઠો ખનાવ છે કે માણસ યુ જરવાની આણી ઉપર આવતાંજ ઢેકલાએક વહેમાં ખમરાંઓ તેને નવાડાને કાલ્લનો દુકાસ તેજ દીવશે પાડે છે તેનો ખીમારીમાં ખી

મારી વધારી તેનો અત લાગી મુક છે.

ઠાઈ વખત એમ પણ બને છે કે એક માણસ મરી ગયું એ મ આપણને માલમ પડે છે. તેથી તેને બાંધી અવલમજલની તથા ચારી કરે છે. પણ ઉપલું ફરમાન યાદ લાવી ધોરજથી કામ કરવું વધારે બેહેતર કહેવાય.

કટલાએક વખતે એવું બને છે કે એક માણસ દેખીતી રી તે ખરેખરું મરેલું જણાવયાથી તેને ઠંકાણે પાડવાનું કામ થોડું થણું કરવા પછી [એટલે સંભોગવા પછી] કટલાએક નહીં જણા યલા કુદરતી કારણેને લીધે આપણને નહીં જણાય એમ સજ્જવન થાય છે. તે છતાં જો આપણને તેની પુરતી ચોકસાઈ કરવા વીના અવલ મજલ પહોંચાડીએતો સવાબને બદલે ગુનાહ હાંસલ થાય એમ વંદીદાદની ડમી પરગરદમાં જણાવે છે.

અવસ્તા.

અશેમ મધનીગનો અસેમ ઇસમેનો અશેમ અમરોદ ઈએ ફતી અશેમચ મધનીમનો દરજ્જમચ વીનસતી.

ભાયની.

સવાબ મેલવવાની નમયતે અને ઇછારાખવા છતાં તે માણસ સવાબનો ઘટાડો કરે છે. અને સવાબ મેલવવાની તેની નમયત છતાં ગુનાહ હાંસલ કરે છે.

હમો ઉપર જણાવી ગયા કે અકસમાતથી મુએલાની લાશ ને અડકવાની મનાઇ નથી. તેથી એમ ન ધારવું કે દરેક માણસ ને અડકવાને શું અડચણ પણ જણવું કે કેટલાએક માણસ એવા રોગોથી મરણ પામે છે. અને એવા રોગ ખીજ માણસોને ઉડવા નો સંભવ રહે છે. માટે જરતોસતી ધરમમાં એવું દ્રમવાયું છે કે જને અડકવું હોય, તેને સાવચેતીના ઊપાયો લઇ અડકવું અને અડકવા પછી તેની નુકશાનકારક અશરો દુર કરવાને અને શરીર ચોખ્ખું કરવાને ધરમમાં જણાવેલી રીતીઓ પરમાણે કરવાથી અડકવાને કશી અડચણ નથી. પણ તેના કરતાં બેહેતર તો એજ છે કે તે ગુજરેલાના કાલંબુલદને [ગાગતય સીવાય ન અડકતાં] તરણુ કદ મ દુર ઉભા રહી શેજદો કરી તેની કીરીઆ કામ કરવાને અને તે મરનારની સીફારશ ચાહવાને માટે તે કીરતારની ખંદગી કરીએ એ વધારે બેહેતર કહેવાય.

હમોએ આ પુસતકને શરૂ-ઉભમાં જણાવ્યું છે કે ગુજરનાર આદમીના તનમાંથી જીવ બધે કે તુરત તેહેને શગદીદ કરાવે પણ એ ચાલુ આવેલી રશમ પરમાણે મુવેલાં તનને શગદીદ કરાવવું એમ આપણને અવસતામાં ક્રાઈપણ ઠેકાણે માલમ પડે છે કે નહી તેની આપણે તપાસ કરીએ.

આપણા વંદીદાદ ગરંથમાં સગ વીશે અતીધણી ખીનાં લખાએલી બેવામાં આવે છે. સગનો મરતબો માણસની ખરાબ રાણેત્રા દીસે છે. શગમાં આંઠ જતની ખાશીએતો જણાવેલી છે

સૂઝોને આઝી રીતે નામો આપેલાં છે—પશોશહોડન, વેશહોડન, વોહુ
નજગ, દરખતો, હોનર, ઐ વગેરે ખીજ હેવાં નામો સગોને આપે
લાં છે. સગોની ખરદાસત લેવાને આપણુ માજદીઅસનાનેને દ્રજ
પાડેલાં છે તે હેવી રીતે કે શગ પેદા થાએ અને મરણ પામે તાંહાં સુ
ધાં તેની જલવણી કરવાને દ્રગાવેલું છે. સૂઝોને મારનાર માણસને રા
જ કરવાને કહેલું છે પણુ વંદીદાદની શાતમી પરગરદમાં એક લ
ખાનથી શરહે લખેલી આપણા જોવામાં આવે છે. તે શરહે કરના
શ દશતુર સાહેબો હોએક પાછલથી નક્ક કરનારા હોય તે બીશે
આપણથી ખરાખર કહેવાઇ ચકાતું નથી પણુ તે શરહે અવસતાના
પાક કલામોથી જુદીજ રીતે લખેલી માલમ પડે છે. તે દેયલ વાંચ
ખાધી દાનેશમંદા પામી લેશે.

શાતમી પગરદમાંથી શરહે.

કે તે વખતનો છુમાર ઇઆને માણસ મરણ પામે તે વખ
ત શગ તેહના પગ આગલ ખાંધેલા રાખે અને તે મુએલાં માણસ
ના કાલખુદ ઉપર જાએ; તે શગદીદ કીધાયી નયસને મારે અને
નયસનાં મારનાર તે શગ છે. હેનાં નાંમ નીચે પરમાણુ છે—પશોશ
હોડન, વેશહોડન,—વોહુનજગ,—તલુક,—તરગ, ઐ સગો તે નયસનાં
મારનાર છે ‘ શગની ખી ’ નયસને મારેચ શગની તે “ શગનાં
ખ્યાને ” કહે છે કે જવારે મોટું શગ નહીં મલે તેવારે નાગારીએ

તેથી નશરને મારે અને જ શગની આંખમાં પડે થાય છે. અને આંખે કમ સુજ તેહેનેથી શગની કહે છે. તલુક ખી કહે છે એમાં આંખલાં શગને નશાની છેક નજદીક રાખી શગદીદ કરાવે, નાચારે જંગલમાં શગ નહીંજ હોય તેવારે શેરી-કાગડાગુચ્છ, ઇતીઆદી બાણુવરેનો શાએઓ ખુબારે દાદની રાહથી પાડે ઇઆને મુર જો તે નશા ઉપર થાઇને જાય અને તેહનો શાએઓ તે નશાઉપર પડે અને વાદલ નહી હોએનો તે શાએઓ પડેઆથી શગદીદ કીધા ખરાખર છે એમ ઉપરની શરહેમાં જણાવે છે,

પણ વહીદાદની ૧૩મી પરગરદમાં શગની ખાશીએત જણાવેલી છે. તેમાં હેવું કશું કાપેવું દેખાતું નથી કે શગ નશરને મારે ચ, અવસતામાંથી કાઢવી હેવો આપણુ રાખસે મહી આવતોનથી. વંદીદાદ ગંધની પમાં પરગરદમાં મુવેલાં માણસને આદત શમાવી એક ઇઆ બેરાત, ઇઆ તરણ રાત, અથવા મહીના, સુધા “ કહેહે ની ” જમીનમાં મેલવાનું ફરમાન અવસતામાં જણાવેલું છે, તે જગોએ હેવું કશું અવસતામાં જણાવેલું હોસતું નથી કે ગુજરેલાંની લાશને શગદીદ કરાવેઆ શીવાએ કહેહેની જમીનમાં મેલવું નહીં, અને જરે આદત દુર થાય અને તે કહેહેની જમીનમાંથી પાછું તે નશાને ખોદી કાઢાડે તે વખતે શગ દેખરાવઆ વીના મા જદીઅસનાનોએ દુખમે પોદોઆડે તે રાખસ ગુનેહગાર થાયે હેવું કશું અવસતામાં કાઢવી જગોએ આપણને દેખાતું નથી. તે જગો એ અવસતાથી આટલું જ દેખાએઆ. કે કહેહેની જમીનમાંથી ખો

હી કારીને સુવેલાંના કાલ્યુદને તુરત કુપ્પમે પહોંચાડે,

વંદીદાદની ચાતમા પરગરદની ચરદેમાં દશતુર સાહેબો લ
ખે છે ક. પશોચહોડન-વેશહોડન-વેહુનજગ, એ ચગો નસસનાં મા
રનારાં છે. એમ અવસ્તાથી કાઠળી જગોએ લખેલું આપણે જા
તાં નથી,

ખસક શગ વીશે તેરમી પરગદમાં હોરમજદ ફરમાવે છે. ક
પશોચહોડન-વેશહોડન-નાંમના ચગો પેદા કરવાની મતલબ એ
છે ક ગોશપદો તથા માણસોની પાશખાની અને નગેહેખાનીને ચા
ર મેં પેદા કરેઆં છે. એ વીશે આવેલો ફદરો હેલ ટાંકુ છેલં.

અવસ્તા.

આઠ અજગ છઠ્ઠો એદોશમજદાડુ સપાનેમ નેદથીગ નોય
ક હે તાવીસો તાઈઓશ વા વેહેરકવા અપ એને બોરાત હમ વીજ
ખીઓ પરબેરેને બથવો વહેરક સંચાયવ વહેરક પોએથવ વહેર
ક ચનજન

માયની.

એ રવેશે હું હોરમજદે ચગને પેદા કીધો, એહોલાની પાશ
ખાની કરવાને સાઈ. શગ નહીં પેદા કરતે તો ચોર તથા વડને અંદેખ
શતા કાણુ કરતે, અને મહોલામાં કાણુ (સગનાં) પોકારવણાં (માંણુ

સો) શી રીતે જાણી શકને.

ઉપસા ફકરા ઉપરથી વાંચનારા સાહેબોનાં જવાબમાં આવશે કે પાક પરવઢેગારે પશુ ઠેરની નધેઢેખાંની કરવા તથા માંસુસોની આખાદીને સાફ મોહોલાઓમાં એ સંગોને એક રખેવાસ તરફ પે દા કરેલા દેખાએછે; પાસોસાફોડન, તથા વેસાફોડન-નસાના મારના ર છે હેવું કશું અવસતામાંથી આપણને દેખાતું નથી. એ પણ આપણામાં એ રેવાજ સા ઉપરથી નીકલેઓ તે વીશે આપણથી બ રોખર કહેવાઈ શકાતું નથી તો પણ એ રેવાજ કાઢ આજકાલનો હોએ એમ નથી, એ ચાલ સાંખા દહાડાનો ચાલુજ છે એમ આ પણને વીચારવાને કારણ મલે છે.

હવે એ સગદીદ કરાવવા વીશે હમારા વીધવાંન મીતર એ રવદ શેહેરીઆદજી ભડ્યાએ રાહનુગાએ જરતોસતી સમાની તરફ થી રેવાંનની કીરીઆખાખદ જ ભાષણો કરીયાં હતાં તેમાં એ એ રવદ સાહેબ જણાવે છે કે સગદીદ કરાવવાથી માણસ.ખરોખર મુવે લું છે કે નહીં—તેનાં આપણને ખખર મલે છે. એમ હમારા વાક વાન મીતર પોતાની તરફથી કલપણા કરે છે* પણ જાંહાં એ વી સે ધરમનું કાંઈ ફરમાનજ નહીં તાંહ પછી શેહેરીઆદજી જવા ખીજ અમચારીઓ પોતાની કલપણા ગમે તેવી રીતે કામે લગાડે તે પણ આલમના લોકા જાની શકે.

આપણા લોકોમાં રવાન થાયય તેને તરીજ દીવશે ઓછર
 ન ગેહેમાં જ કીરીઆ કરેછે તેને આપણા લોકો ઉઠેમણું કરી કહી
 એ છીએ ઉઠેમણું એ બોલ હીંદુઓનો છે. હીંદુઓમાં જ કોઈ ગુ
 જરી જાય તેને ત્રીજ દીવશે " જલકાંઠે " ખરાહમણુ પાસે સરાધ
 શરાને છે. તેને ઉઠેમણું કહે છે. તે શબ્દ આપણામાં પણ ચાલુ છે
 તે એ હીંદુભાઈઓ ઉપરથી હશે. પણ આપણી જુખાનમાં એને
 [પાદ્મજી] કરી લખે છે એટલે રવાનને બદલો લેવાનો હાડો, ખ
 રૂં જોતાં રવાનને બદલો લેવાનો વખત બામદાદનો છે તેથી મારા
 ધારવા પરમાને ઓછરન કરતા હોશન ગેહેમાં કીરીઆ થાએ એ
 વધારે બહેતર ઢહેવાય. પન જો આ પુસતકના સર્ક ૧૧માં જણા
 વયા મુજબ તે મરનારના ખેશાવ દો, દોશત આશનાવો, એક ચોક
 સ જગા ઉપર એકઠા મલી તે શાહેબની શેતાયશ કરી તે મરનાર
 ને માટે સીફારસ બહેર કરવી જાઇએ. પણ તે કીરીયા કરવાને બદ
 લે ખોટી કીસીઆરો કરી ઉઠેમણાની વખતે ધરમતું ફરમાન હો
 ય, એમ એક નાદર રકમ ખારેવાટ કરવી એ ફરમાના ફરમાનથી
 તદન ઉલટું છે.

ઉઠેમણાની મીજલશમાં દુત્ર વીગેરેતુંજંભણતર કરવામાં
 આવે છે. તેને " નેરગેયુઅદાદન " કરી કહે છે. એને ચાલુ ભાષા
 માં ધુપસારવી કરી કહીએ છીએ ધુપસારવાની કીરીઆમાં જ પા
 જંદ ભાષાતું ભણતર ભણવામાં આવે છે. તે એક બેહેસતી રવાન
 ને બેહેસતમાં પરથમ જતી વખતે જ જ પુશાલી અને પુશળો મ

લે છે અને અગાઉ બેહેસતી થયલા અશો રૂવાનો તેને એશતેકયાય લેવા આવે છે. તે સધલા બનાવોની યાદ રખાવનારી નીશાનીઓ નમુના તરીકે તે ઠેકાણે દેખાડવા લાયા પડવામાં આવે છે. અને તે મરનારનું રવાન થેનવદ પુલ ઉપર સરોસની મદદ મેલવે, અને મહેર દાબરની કચેરીમાં તેની છેલી લાપાસમાં ફંતેમંદ ઉતરે, તે બીશેની દુવા આહવાની મતલબે સરોસની ખશતુમનથી ધુપ સારવામાં આવે છે. તેમજ જીવતાઓને એક બોધ કરવામાં આવે છે. કે અતિ સરવેને મરનારનો માફક એકે રહાડે આ દુનીઆમાંથી કુચ કરીઆ બગર અને પોતાના કીધા કરતુકાનો હીસામ આપી આ વગર છુટકા નથી. માટે જમ બને તેમ આ દુનીઆમાં, નેકી ના કામ કરવા, કે જથી આખરે પશતાવું પડે નહીં.

ધુપનીરંગમાં જે ભણતર ભણવામાં આવે છે. તેનો મુખતેસર સાર નીચે આપીએ છીએ

“ ભક્તોમાજદીયશની દીનના જ્ઞાનને ફેલાવો પરથવીના સા તે ખડો ઉપર પરસીધ થાઓ દીનને લગતી પુખ્તપરછ સુસન હોય તે ઘણી ઉગ્ર ભરેલી થાઓ. દીનનાં ફરમાનોનું કયુલ થવું આ ઓ બદનાં ગુનેહગારી અને કાફેરીનું જાર તુટો જઓ ભક્તો દીન માં નહીં હોય, તેઓ તેમાં સામેલ થાઓ અને જઓ ખાલી જાઈ ને રાસત રાહ ઉપર નહીં આવશે. તેઓ મેહેરદાબરની નજાદીક બે શક થટતા બદલાને પામશેજ. ”

“ ઉગ્રણની કીરીયા પુરી કીધા પછી તે મરનારની નજીબને

“ ગાય ” પદાવવામાં આવે છે. પણ આપણી ધરમની કાઢખી કે તાળોમાં એવું જોવામાં આવ્યું તથી કે મરનારની નજીએ તે ઉડમણમાં ગાય પદાવતી પણ દૂરવરદીતયપટના તેરમાં કરદામાં મુકતા દના દીવશે ઉપર અશેદ્દરોહરોની આરાધણા કરવા વીશે જે બયાન આવેલું છે.

તેમાં ગોશ્વપંદતું જીવમ અને વશતર ઈજવવઃ સાથે અશેદ્દરોહરોનો ૧૦ દશ દહાડા આરાધના કરવી જોઈએ, તે ઉપરથી કે ટલાએકાએ ગુનવાડો કરી ઉડમણના મીઝલશમાં ગાય પદાવવા તથાગાર થાય છે, પણ ખરું જોતાં એ ચાલ હીંદુઓની છે. તે નીચે ની બાબત વાંચવાથી ખાતરી થશે.

હીંદુઓનો એવો એતેકાદ છે કે જ્યારે કાઈ રાખશ ગુજરો પેત્રી જેહાંનમાં જાય, તેવારે સવરગમાં જતાં રસતામાં ધણીએક અડચણ નડે છે માટે જે હીંદુએ ગહદાંન કરીકે હોયતો તે અડચણ મટાડવા સાદુ સવરગનો રસતો દેખાડવા સાદુ ગાય મક્કી આવેછે. અને તે ગાયનું પુછડું પકડીને તે પાર સવરગમાં જાય છે એવા એતેકાદથી હીંદુઓ અગીઆરમાને દાંન ગાય, ધોક્કીઓ વશતર, વાસણ વીએરે ખરાહ મણતે આપે છે. તેને ગહદાંન કહે છે. તેમજ એ કામને ઉપર મુજબ આપવાની શક્તી નહીં હોય તો જે પોતાને મલે તે ક્રામખાણું ખરાહમણને ગહદાંન તરીકે આપીને તેને રાજ કરે છે તે રવાજ ઉપરથી આપણા લોકોમાં એવો ચાલ પાડ

* જો અડચણ પુછડું જે હીંદુ લોકોના મરણ પછી દસ દહાડા સુધી તેઓના કુટુંબમાં વાચાએ આપા આવે છે

ચો હશે.

ખીજે ચાલ આપણા જરતોસતીઓમાં કાઢ શુજરે છે તેા તરણ હીવશ સુધી વશુરી [એટલે ખીચડી] રાંધીને કુતરાંને ખવાડે છે. તે પણ હીંદુઓની રશમ છે. આપણા લોકો ખીચડી રાંધી કુતરાંને ખવાડે છે. પણ હીંદુઓતો પોતે ખાઈ થોડી બરાહ મણુને આપે છે. પણ એતોમાં જ ચોક્કસ તોલો કાએચને નામે પગસીધ છે. તેઓ ખીચડી રાંધીને ગાયને ખવાડે છે. અને તે ગાયને મરનારની જગા આગલ તરણ આંટા ફેરવે છે. તેથી તેઓનો એવોએતેકાદ છે કે તે જગા ઊપર ગાય ફરો જવાથી તે જગા પવીતર થાય છે.

તેમજ મરનારને ચોઠે હીવસે ચહારમની કીરીયામાં શું કરવું તે આ પુસતકના સદ્ ૧૪માં જણાવેલું છે. તેને બદલે આજે બધરાંઓ ચાર બરશતુમવાલા મોળેદોને જમાડવાને બદલાને ૨૫-૫૦ રૂપીઆનો ખરચ કરી જણે પોતાનું રવાન વહાલું નહીં હોય તેમ લોણા ઘેરઘેર વહેંચીને રખડાવે છે. એ કેવું કમ કમાટ ભરેલું છે. જો કે ચાહરમને કન ઉપર જણાવયા પરમાણે કરવાને કથે ફરમાવ્યું નથી તોપણ મરનારની નમ્રચતે ચાર મોળેદોને જમાડેતો ચાર પાંચ રૂપીઆમાં ખરચ થાય. અને એટલોજ ખરચ કરેતો કેવું એક મોટી નાદર રકમનો ખચાવ થાય. અને ખવાડનાર જરતોસતો જો ધરમનું ફરમાન સમજતા હોયતો તેપણ તેવોના એતેકાદ પરમાણે સચવાય.

